

Unitárius Közlöny

Kolozsvár, 1888–1948/1990. 17. (77.) évf.

4. szám. 2007 április

Ára: 1 lej, előfizetőknek: 0,70 lej

Húsvét visszhangjai

A kereszténység örömeire ebben az esztendőben egybeesett a nyugati és a keleti kereszténység húsvéti ünneplése. Az *Unitárius Közlöny* lapzártája ez időpont körül mozgott, és amíg a kedves Olvasóink kezükbe veszik a jelenlegi lapszámot, tovasuhan életünkben az áldott ünnep. Ezért van az, hogy lapunkban a húsvétal kapcsolatos írások hol jelen, hol múlt időben fogalmazódtak meg.

Tovasuhant az ünnep, de csak a naptári év szigorú szabályainak megfelelően, mert megnyugtató, felemelő, biztató, bátorító evangéliumi üzenete visszhangzik lelkünkben, és merem remélni: mindennapi életünkben, a lassan-lassan pünkösdi ünnepére hangolódó gondolat- és érzésvilágunkban.

Visszhangzanak lelkünkben a szószékekről, az úrasztala mellől felolvasott bibliai versek ünnepi üzenetei. Ugye még emlékezünk rájuk?

Visszhangzik az élet győzelme az elmúlás, az örök élet reménye a halál felett. Felismertük és megértettük, hogy a halál az emberi élet része (Zsid 9,27/a), de azt is, hogy Valami – idegenkedéseink ellenére is – túlmutat a halálon. Ez a Valami az, amely földi életünknek is lényegét és tartalmát ad, amelyet nem szereztünk, hanem kaptunk, amelyet nem vásároltunk, hanem adtak, amelyet más nem vehet el tőlünk, csak mi magunk dobhatjuk el. Ez a Valami nem más, mint az Istennel való rokonságunk bélyege, az isteni szikra, a láthatatlan lélek. Ezzel a lélekkel vagyunk igazán Isten gyermekei, képmásai (1Móz 1,27), teológiai latinsággal *imago Dei*, vagy lelki-szellemi ember, görögül *antroposz pneumatikosz*.

Visszhangzik bennünk az a meggyőződés, hogy az örök élet reményességét Jézus adta a mindenkori ember számára (1Jn 2,25), felmutatva azt, hogy az az Isten, aki szerető Atya földi életünkben, szerető Atya marad halálunk után is (Mt 22,32/a).

Az örök élet nem más, mint az Istennel való lét- és szeretetközösség. Ezért fontos az istenismeretben való gyarapodás, a jézusi tanításra és életpéldára való figyelés (Jn 14,21) úgy, ahogy ezt a János evangéliumának az írója is megfogalmazta: „Az örök élet pedig az, hogy megismerjenek, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust” (Jn 17,3). Ezáltal világossá válik előttünk, hogy elnyerése már itt a földön elkezdődik, „ezért arra törekszünk, hogy akár itt lakunk még, akár elköltözünk, kedvesek legyünk neki” (2Kor 5,9).

folytatás a 4. oldalon

dr. Rezi Elek

Megújuló életet remélünk, az örök életben hiszünk

Az asszonyok gyorsan eltávoztak a sírtól, félelemmel és nagy örömmel futottak, hogy megvigyék a hírt a tanítványoknak.
(Mt 28,8)

A húsvéti örömmel oszlassa el lelkünk „barna gyászát”, a létünk alapjait fenyegető félelmet, üzze ki szívünkben a bizalmunkat és szeretetünket kikezdő gyanakvást és irigységet, az egyéni és közösségi életünket gyengítő széthúzást, ajándékozzon meg a tavasz megújító életerőivel, s az ebből fakadó reménységgel,

hogy örömmel futhassuk meg utunkat, akár csak a jeruzsálemi asszonyok, amely a golgotai szenvedéstől és haláltól a diadalmas új életre, húsvéthoz vezet,

hogy lehessünk biznyságtévő hírnökei és cselekvő megélői a húsvéti evangéliumnak, hűséges tanítványai az örökké élő Jézusnak, akik a tanítványság ismertetőjegyeként a szeretet jelét hordozzák.

Ezzel a reménységgel és bizonyossággal kívánok minden Olvasónak örömben és áldásban gazdag szép húsvétot, kellemes ünnepet,

testvéri szeretettel
dr. Szabó Árpád püspök

A húsvét: lehetőség!

A tavasszal évről évre együtt jár a húsvét, illetve – ünnep közeledtén – az arra való lelki és mindennapi felkészülés. Ez így önmagában még nem jelent semmit, hiszen „forog az esztendő kereke” és – velünk vagy nélkülünk – az események úgyis bekövetkeznek. Az életuntak, a mindennapokba és az esztendőbe beletörődötték számára csak a naptár „eseményeinek” számlálásával telik az idő. A lelki élet szempontjából viszont nem mindegy, lejátszódik-e bennünk valamilyen változás, vagy marad minden a régiiben, és csak egy újabb ünnep elé nézünk, amelynek valahogy csak el kell telnie. Ezt a fásultságot és belső ürességet a „Szamárháton... Jézus is bedöcögött a főkapun” (Ady Endre) hangulatával társítanám: kívülről állóként, kapufélfa vagy függöny mögül szemléljük nemcsak a virágvasárnap és a húsvét „bedöcögését”, hanem az ünneplő világot is.

Ennek ellenére ma már mégsem divat imádkozni, tempolmi áhitatban lelki békét és harmóniát keresni. Legjobb esetben megmosolyognak naivságunk miatt! Az 1989-es változások után hamarosan kiderült, hogy az elmúlt rendszerben történt „agymosás” kitűnő talajt biztosít a teljesítményről, karrierről, versenyről vagy a megélhetés biztosításával magyarázott önhajszolásra szóló életcélnak és életmódnak. Névsorolvasáskor, számvetésekor nagyjából ez derül ki... Az emberiségnek mégis jelentős hányada képes megfogalmazni, sőt *szüksége* is van arra, hogy hangot adjon életrajzi, életmódi, lelki igényének. Az ilyen emberek – felekezeti hovatartozástól függetlenül – biztosítják az ünnepi közösség és hangulat kialakulását. Ettől sugárzik belső mosollyal az arc, ettől mindig-új az ünnepi jókívánság, emiatt különbözik az ünnepi asztal meghittsége a hétköznapiétól. Mert a bennünk kibontakozó újabb húsvét képes feloldani a feszültségeket, és mert az örömezenet képes könnyíteni szíven-lelken.

A húsvéti örömezenet is csak a kommunikáció révén működhet: benne van az üres sírról szárnyra kelő hír, és benne vagyunk mi is, nem pusztán megszólítottakként, hanem a tartalom, az új remény lehetőségének befogadóiként is. Ezt nem lehet csupán alkalmilag, lüktető jelleggel megtapasztalni – hogy csak és kimondottan az ünnepek alatt vagyunk „nyitottak”, mert az állandó „készenléti állapot” ellenére is sok körülmény igyekszik elvonni a készségünket, éberségünket. Ha az életünket az isteni teremtő gondolat részeként fogjuk fel, akkor folyamatként élhetünk meg minden eseményt és étellel járó gondot. Előbb vagy utóbb felismerjük: nem a sors szeszélyének vagyunk kiszolgáltatva, mert benne vagyunk Isten tervében, gondviselésében, egy magasabb erkölcsi cél folyamatában.

Az ünnepre való készülés idején vagy éppen a böjti időszakban kinek-kinek fontos lenne foglalkozni a következő kérdésekkel: mi az, amit életünkben és a világban járva érezni tudunk? Mi az, ami képességeinket és erőnket meghaladja? Mik azok a dolgok, amelyek tőlünk függenek, és mik azok, amelyeket Istenre kell bízunk? Rendelkezünk-e elegendő belátással annak megértésére, hogy létezésünk részét képezi múltunk és jövőnk is egyben?

Személy szerint nem tudom elszigetelni az egyházi ünnepeket egymástól, még ha azok jellegüknél fogva különböznek is, ha más és más jelentőséggel bírnak. Ahogyan a jézusi életút eseményeire ráépülnek, úgy válhat folyamatá bennünk is a ke-

resztény életmód. Jézus követése, általa az Isten jobb megismerése érleli meg bennünk azt a lelki folyamatot is, amelyet egyházi nyelven tökéletesedésnek szoktunk nevezni. A történeti Jézus testi és lelki növekedésén túl ott van az evangéliumokban számtalan élethelyzet és érzés, amelyeket hozzánk hasonló bajokkal küzdő emberek osztanak meg vele. A válaszokban az emberiség megismerheti a jézusi mértékletességet, higgadtságot, de főleg az Istenbe vetett, feltételeket nem ismerő bizalmat. Ez a tartalom pedig nem elvont módon jut el hozzánk, hanem természetes, tiszta emberi jellemvonásban, emberarcúan – és éppen emiatt átérzhető. Ha ez az üzenet nem éri is meg külső viselkedésünket megváltoztató cselekedet-sorozattá, legalább foglalkoztat bennünket, gyakrabban eszünkbe jut, talán még nagyritkán lelki megnyugvást és eligazítást is ad, s akkor már elkezdődött valami bennünk, már közelebb vagyunk a lelkiségünkért való tenniakaráshoz.

Születésében, karácsonykor lenyűgöz a világra jött gyermek körüli meghittség, nyugalom és békesség. A még gyermeki, a felhőtlen, biztonságos csecsemő- és gyermekkor ígérését idézzük fel, és állítjuk párhuzamba a magunk hajdani gyermekkorával és otthonunk hangulatával. Amikor pedig tizenkét évesen a jeruzsálemi templomban látjuk, már értelemkereső lelkületével állunk szemben. Érezhető ebben a helyzetben az Isten felé fordulása, Isten és a világ megismerésének nem titkolt szándéka. Már tapasztalt egyet s mást, de még előítéletektől mentesen tud kérdezni, tanulni, gyűjteni, „magába szívni” nemcsak életet, hanem eszmét, tudást is. Megkeresztelésének leírásában az evangélistáknak jól ismert célja áll: Isten Fiaként, a próféciákat betöltő megígért megváltóként való igazolása. Mégis felfedezni vélek benne egy félre nem érthető szándékot: Isten országában való hitének kifejezését, az Isten által gondviselt folyamat elismerését. Jézus határozottan üzeni ezzel Isten felé való elkötelezettségét és hivatástudatát. A legrégebbi evangéliumban, a Márk szerintiben így fogalmaz: „Betelt az idő, és elközelített már az Isten országa: térjete meg, és higgyetek az evangéliumban.” (1,15) A negyvennapos böjti és az ehhez csatolt kísértéstörténet csak megerősítése az előbbieknél. Végső döntés, tudatosulása annak, hogy képességeit, tudását az emberekért, a világgért kapta Istentől, feladata az ezekkel való szolgálás. Ettől kezdve minden történés egyetlen egységes folyamat része, amelyből nem lehet kiszakítani valamely mozzanatot, tanítást, gyógyítást, különböző településeken történő tevékenységét sem. Ismeri a saját helyét, célját a világban. Fontos tehát folyamatként tekinteni Jézus életét: tanítások, gyógyítások, vándorlás, virágvasárnap, Jeruzsálem, nagycsütörtök, nagypéntek, húsvét. Ha pedig itt nem állunk meg, és a pünkösdvel az egyház kialakulását is a történet sor részeként tekintjük, akkor azzá a folyamatá kerekedik, amely Jézust és Istent igazolja. Az események átérzése – elhívás, szolgálat, az ezzel járó hatások: megalázás, gúny, meghallgatás, érdeklődés, elutasítás – közel hozzák a mi életünkhöz.

Jelen esetben, a húsvéti ünnep, az úrvacsoravétel nemcsak egy élmény, amelynek következtében lelkileg megkönnyebbülhetünk, feltöltődünk. Nemcsak istentiszteleti esemény, amely azért van, hogy megkapjuk a lélek kenyerét. Hivatást, feladatot ruház ránk: mindig törekedni egy jobb, magasabb cél felé. Arra is kötelez bennünket, hogy az ünnepléssel szolgáljunk. Az unitárius káté azt írja: az úrasztalához lehetőleg tisztán felöltözve járuljunk. És a lélek? A tiszta lélek?! Azzal, hogy elrugasz-

folytatás a 4. oldalon

Pitó Attila

Azok a régi húsvétok

„Az időben, mikor elközelt volna Húsvétunk ünnepe...”

Nagypénteken reggel, nannó mindig a fekete gúnyát vette elő. Naftalinszag terjengett a nagyházban. A bárányok bégették az udvaron, s a tyúkok piros nyomokat hagytak a sárban. Készültünk a templomba.

Harangoztak ismét. A másodikat is elhúzták, indultunk. Tudtam, hogy nagy dolog lesz a fehér falak között – a pap bácsi énekelni fog, Mihály bácsi is énekel, s még sokan: a jobb hangú férfiak. Mihály bácsi lesz Jézus, mert neki olyan kellemes, lágy hangja van.

A kar alatt ültünk, ott feszítették meg minden nagypénteken a fejünk fölött Jézust, az orgonánál. Nem láttam, kik, csak

rabja adná a fényt. Vagy mintha Jézus nélkül épülne fel a húsvéti templom.

Én mindig várom, hogy miután „lelkét kilehelé”, a pap mondja csak meg a szószékről, mi lett Jézussal! Mert még sokan vannak ott, ahová ő ment, ha nem halt meg. Mert az élet örök...

Aztán hazamentünk. A templom fehér levegője őrzi még mindig azt a titkot, amelyet magához vett az első passió. Az ég és föld emberi passiója.
(Tódor Csaba)

A húsvétal kapcsolatos első emlékem, mint olyan sok más, édesanyámhoz fűződik. Édesanyám eldugta a kertünkben az általa gyönyörűre festett piros tojásokat, és utána olyan boldog-csalogatóan újsá-

a hangokat hallottam. Volt, akit felismerem a hangjáról, hogy ő is ott van. Elvégezték a szolgálatot. Minden nagypéntek-délután Jézus nélkül telt el. Lassan a piros lábnyomok maradtak meg otthon az udvaron, a sár is felszáradt, nyár lett, tavasz és ismét telek jöttek nagypéntek után. Az elvesztés szentsége ismétlődik minden nagypénteken.

Miután konfirmáltam, már úrvacsorát szabadott venni. Mehettem a szüleimmel a templomba. A zakó új volt, a nadrág is, és a keményített fehér ingben úgy feszítettem a karban, a passió eléneklésének helyén, mint aki a szakrális veszteség helyére üdvkeresés dolgában visszajár. És itt mindig az a nyári üdeség, tiszta fehér falak, az ész által fehérre mosott fekete nagypéntek. Ágnes asszonyok ültek a padokban, úrvacsorát vevő lány hangú, ünnepi énekesek. Akik szintén végzik a szolgálatot, hisz az örök élet ünnepén méltóságteljesen öleli meg a zsoltár hangja a kérges emberi kezét, a piros nyomra vezetőt, amint énekeskönyvet simogat, s mint fehér márvány, az örök élet képének da-

golta, hogy erre járt a „nyuszi”! Mert mi már a nyuszi világba születünk bele. Ma is magam előtt látom épp zöldülésnek induló kertünket, ahogy nővéremmel keressük a tojásokat. Ma is látom, évről évre hova rejtette el tojásait a rejtélyes nyuszi. Annak a helynek még ma is van valami különleges varázsa számomra.

A nagypénteki böjt kapcsán nagymamám alakja tűnik elő emlékeimből. Zsírosat egyáltalán nem evett, egyebet is keveset. Böjtje az esthajnalcillag feljövételéig tartott, úgy mondta, eddig kell betartani a böjtöt. Így szoktatott minket is...

És ahogy felcseperedtünk, a nyuszi házból leányos ház lett. Ünnepi előkészületeink között szerepelt a sütés, takarítás, tojásfestés. Míg kisebbek voltunk, édesanyánk festette a tojásokat, legtöbbször a régi, jól bevált hagymahéjas módszerrel, aztán megszállt minket is az életet jelképező, ősi tojásfestési rituálé, és mi örömmel vettük át a „megbízatást”.

Az ünnep első napján persze templomba mentünk. Talán soha nem jön vissza az az idő, amikor mind együtt vol-

tunk, együtt imádkoztunk, ünnepeltünk. Másodnapján vártuk a locsolókat, igazi lázzal, és kínáltuk a tojásokat büszkén, cserébe egy kis életet adó „illatért”.

És elmúlt, aztán újra visszajött az ünnep. Legyen így idén is!
(Makkai-Ilkei Ildikó)

Lelkészcsaládba született gyermek számára az ünnephez való viszonyulást, úgy érzem, mindenképpen meghatározza a lelkész házaspár hivatása.

Gyermekkorom egyik kedves emléke a nagypéntekkel kapcsolatos. Szüleim, lelkész édesapám és énekező édesanyám otthon, a paplakon gyakorolták a passiót, amelyet ketten adtak elő nagypénteken; délelőtt az első, délután a második részét. Azóta is megmaradtak bennem ezek a dallamok, és nagypéntek közeledtével magamban dúdolom őket.

Ugyanilyen kedves emlék a pattogott kukorica, a „kakassütés” alkalma. A kakast kezdetben a szomszéd néni készítette, majd felcseperedve én magam, esztendőről esztendőre.

Konfirmációig ritkán vettem részt az ünnepi istentiszteleteken, de a paplak ablakából mindig rácsodálkoztam a templomba igyekvő, ünneplőbe öltözött emberekre. A húsvétra levágott báránykát nagyon sajnáltam, főként azért, mert a szemem láttára születtek, és vígan ug-rándoztak heteken át. Azóta is nehezen tudom a bárányhúst elfogyasztani.

Húsvét másodnapján kisebb legényke koromban édesapámmal locsoltuk meg a szomszéd néniket, kislányokat. Nagyobacska koromban már büszkén társultunk, a szabédi Templom utcában lakó öt egykorú fiú, és ahogyan teltek az évek, a falu mind több utcájában kerestük fel a kislányokat. Emlékszem, milyen büszkén viseltük öltönykabátunk gallérján az ibolya- és egyéb bokrétaikat, amelyeket a lányos házaknál tűztek rá. Boldogok voltunk, ha festett tojást kaptunk, de nagyon örültünk a locsolással kiérdemelt pénzérméknek is – vagy néha egyenesen a bankóknak.

A gyermekkorból felém szálló kedves illat emlék a másnap készült rakottkrumplié, amely az előző nap szerzett festett tojásokból készült.

(Kecskés Csaba)

A húsvéti tojást közösen festettük a családban. Meghegyeztük a lúdtollat, forró olajba mártottuk (töbnyire nem hagyott megfelelő nyomot a pirosra festett tojáson). Aztán megvártuk, hogy megszáradjon a tojás, és fekete dukkó festékekkel rajzoltuk meg a madár-figurákat. Nagyon keskenyre kellett hegyezni a lúdtollat

folytatás a 4. oldalon

Azok a régi...

folytatás a 3. oldalról

tollat, mert a széles hegy nem festett szépen.

– A kereszt fekete lesz – mondta Édesapám.

– A piros, az meg az élet jele – egészítette ki Édesanyám.

Családilag így egyeztünk meg.

Aztán a tojásokat kifűrtük. Külön művészet volt kifűjni a belsejét. Színes krepp-papírra fűztük fel, és a fenyőágakat díszítettük fel vele. Amikor besötétedett, elhordoztam a lányokhoz a tojásokat, és felszegeztem a kapura. Édesapám segített. Közben, amíg oda voltunk, a kapunkat ellopták. Ez a szokás a lányok házaknál: ellopták a kaput... Húsvét után ott találtuk meg a Pap utcában, a kertek alatt a sáncban. Hazavitük, és a sarkába illesztettük. Lemostuk

a sarat, és amíg új, faragott székelykapu került a helyére, addig azt használtuk. Húsvét: kinyitott kapu, feldíszített fenyőág... És voltak virágoskertek, ahol len virított a sok szép rózsza mellett, mert a lányok virágoskertjét behintették len-, kender- vagy más magvakkal... hogy „legyen mit nyúni”.

A templomban pedig a lelkész arról beszélt, hogy húsvét az öröm ünnepe. Nem utolsósorban annak örültünk, hogy sokan voltunk a templomban.

(Sándor Szilárd)

Most, hogy a húsvétal kapcsolatos emlékeket és érzéseket kezdtem keresgélni, a tavaszi virágok, a tavasz friss illata és a fény, a világosság ötlött az eszembe.

Gyermekkoromban otthon mindenkinek megvolt a jól meghatározott szerepe az ünnepi készülődésben. Az én feladatomban volt a kertünkben nyíló virá-

gokból csokrok készítése és elhelyezése a ház különböző részein. Én gondoskodtam a lapikról, amelyeket a tojásokra szorítottunk, s úgy festettük meg őket. A tojásfestés mozzanatai nagyon élénken élnek bennem. Érdekes módon a húsvéthétfői locsolás nem hagyott ilyen mély nyomot.

Az ünnep valamelyik napján mindig látogatóba mentünk Marosvásárhelyről Régenbe, ahol édesapám nővére élt családjával. A Régen felé vezető úton, több faluban is – Gernyeszegen, Körtvélyfáján – megcsodáltam a kapukra rögzített, díszes zöldágakat. Azon a vidéken az a szokás, hogy a lányoknak zöldágot állítanak húsvét hétfőjén a fiúk. Ez a kapudísz tulajdonképpen fenyőágból készített koszorú, amelyet élő virágokkal, de újabban inkább papírvirágokkal díszítenek. A zöld ágakat a kapukra előre felrögzített fa kerethez szegezik. Voltak olyan kapuk is, ahol 25–30 vagy még több zöldágot szá-

Húsvét visszhangjai

folytatás az 1. oldalról

Visszhangzik, hogy üdvözülésünket nem az örök büntölt való szabadulásban, hanem a lélek gyümölcseivel való gyarapodásban kell keresnünk (Gal 5,22). Az ünnep alkalmával elhangzott evangéliumi üzenetek arra tanítottak, hogy olyan élettervet dolgozzunk ki, és törekedjünk annak megvalósítására, amelyből ugyan nem hagyható ki a halál, de annak tudomásulvétele nem azt jelenti, hogy „örökre elvégeztetett”.

Szeretnénk a sírokon túl is látni, de elég nekünk, ha földi életünkben megtapasztaljuk egymás és az Atya szeretetét. Bizonyára ezzel az intuitív érzéssel áll meg mindenki szerettei sírhantja mellett az elválás pillanataiban. Amikor ez év első napjaiban édesanyám sírhantja mellett állva pillanatnyi búcsút vettem tőle, éreztem, hogy elég válasz megfogalmazódó miértjeimre az

életemben megtapasztalt jóságos szeretete, amely „soha el nem múlik”, és arra a gazdagságra tekintve hittem és hiszem, hogy nem halt meg, *csak előrement!*

Húsvét lényegét, az örök élet reményességét kivittük a mindennapok világába. Tápláljuk ezt a reményt, mert vele többek, gazdagabbak, nélküle szegényebbek vagyunk.

Pünkösd felé tartó életünkben visszhangozzék a húsvétkor megtapasztalt jézusi üzenet: „Mondom nektek: aki hisz, annak örök élete van” (Jn 6,47). Mondom nektek: aki hittel él, az boldog ember, az elnyeri az „élet koronáját” (Jel 2,10/b). Biznunk kell, „mivel nem a láthatókra nézünk, hanem a láthatatlanokra, mert a láthatók ideig valók, a láthatatlanok pedig örökkévalók. Tudjuk pedig, hogy ha földi sátorunk összeomlik, van Istentől készített hajlékunk, nem kézzel csinált, hanem örökkévaló mennyei házuk” (2Kor 4,17–5,1).

A húsvét: lehetőség!

folytatás a 2. oldalról

kodunk a hétköznapitól, a közönségestől, a kicsinyességtől, a középszerűségtől, és valami „más” teszünk, olyant, ami közelebb visz más emberekhez, lelki és tőlünk független folyamatok megértéséhez, ez már a tiszta ruha „lelki megfelelője”. Ez nemcsak előrevisz a jézusi úton, az élet folyamatában, hanem már Isten és országa szolgálata is. Mert leküzdöttünk valamit: indulatot, önsajnálatot, talán egy rossz szokást. Nemcsak kapunk valamit az ünneptől, hanem már adunk is abból, amiben részesültünk. A lelki semmittevés, az életcéltalanság, a vegetálás, az állásfoglalás-nélküliség ha bűnössé nem is, de sok esetben cinkossá tehet, mert nem adunk semmit a világnak, csak önmagunkért – vagy még azért sem – élünk.

Ilyen egyszerű és ilyen nehéz is egy időben! A lehetőség néha elérhetetlen, máskor meg kavicsához hasonlóan az úton hever. Jézus kinszenvedése, legocsmányabb megalázása, a júdási emberárusítás, a nagytanács önérdékű politikája, Pilátus önigazoló magatartása sajnálatot és felháborodást keltenek. A legnagyobb tragédia mégsem a halál, hanem a jobbat, emberhez méltóbbat akaró megsemmisítése, „kiiktatása” – gazemberek által.

Mindezek mennyire felismerhetőek a passióban is! A mindenél hatalmasabb isteni akarat és gondviselés azonban közbelép. Harmadnapon valami elkezdődik: a jó győzelme, a feltámadás, egy újabb világ teremtése, a rossz vesztésként való elhallgatása. Kezdetben esetlenül, botladozva, de sokan feleszmélnek: Jézust nem lehetett megölni.

A húsvétkor feléledő világnak most már csak erősödre, kibontakozásra van szüksége. Kell hozzá az áldozócsütörtök és pünkösdkor az isteni lélek segítsége. A rossz pillanatnyi győzelme után következik az igazság, a bizonyosság. Ezt pedig nemcsak hinni kell. Szolgálói, kezdeményezői kell hogy legyünk ennek a folyamatnak, amelynek nincs vége soha. Nincs vége, mert a húsvétban ott rejlik a Jézustól kapott lehetőség: „A lélek az, aki életre kelt, a test nem használ semmit: azok a beszédek, amelyeket én mondtam nektek: lélek és élet” (Jn 6,63).

A húsvét pünkösdé válásában, Isten országának egyházzá, emberi szeretetközösséggé alakulásában a mi életünknek és szolgálatunknak az egyik legfontosabb szerep jut. Ezt szolgálja az első pünkösd óta a Jézus nyomdokán járó keresztény világ, ezt építették be templomainkba, egyházunkba őseink, erre szólít bennünket a lélek. Ez biztosítja a történet folytonosságát, ebben is ott van az örök élet üzenete, mely mindenkihez szól.

moltam meg. Ahol a legszebb és legügyesebb vagy legtöbb lány lakott, természetesen ott volt a legtöbb zöldág. Ezért a feledhetetlen látványért mindig nagyon vártam a húsvéti régeni látogatást.

(Moldován Szeredai Noémi)

Mint minden gyermeket, engem is mélyen érintett az ünnep bűvölete.

A Tilalmas alatt kinyíltak az első hóvirágok, és a mamának átnyújtott üde csokor sejtette mindnyájunkkal: húsvét közeledik. A tyúkokat lestem, melyik ajándékoz meg friss tojással, mert kisebbik nővéremnek számlálgattam és gyűjtöttem a tojásokat a hátsó szoba egyik sarkába tett régi fazékba.

Délutánonként a barátommal egymásnak mondtuk fel a locsolóverset, s tervezgettük, mekkora zacskó kell a várható piros tojásoknak. A hosszú délutáni beszélgetések végét a hazatérő nyáj bégetése jelezte.

Nagypénteken templomba küldtek, este pedig az aszaltszilva s a „fatej” csemege jelezte: vége van a böjtnak. Szombaton a miénk volt a kisült somodi cseréptálja, és a kemence előtt lekuporodva mutatóujjunkkal osztozkodtunk testvéremmel a cserépben maradt cukormázon. Este anyó-tól sarvált káposztát hoztam, s három lej ünnepi zsebpénzt is kaptam.

És ránk köszöntött az ünnep. A házi-szóttessel megterített asztalunkon ötvöződött a múlt és az akkori jelen egyszerűsége és nagyszerűsége. Habos tejeskáv és somodi kalács, ünnepi bor és „hamuszsák-sütemény” sorakozott az ünnepi asztalunkon. Édesanyánk hálát mondott, s mi éreztük az igazi ünnep beteljesülésének örömét.

Felnőttként is magamban hordozom ezt a dédelgetett gyermekkori emléket. Boldog vagyok, ha a gyermekeim húsvéti tervezgetéseibe beleszövök valamit a minden gyermek húsvétját megszépítő igazi örömből.

(Bartha Alpar)

Nálunk általában a húsvét előtti héten szervezték meg a hiterősítő istentisztelet-sorozatokat. Anyai nagyanyám nagyon válasos asszony volt, minden alkalommal magával vitt a templomba. Az istentiszteletek után mindig kikerestük a Bibliából azt a részt, amelyet Kovács Sándor, akkori lelkészünk alap gondolatként felhasznál.

Nekünk, gyermekeknek a böjt nem volt annyira szigorú, mint a felnőtteknek. De arra kimondottan emlékszem, hogy nagypénteken csak „kakast” (pattogatott kukoricát) ettünk. Minden évben meghallgattuk a templomban a passiót; legtöbbször a kántor énekelte, majd később egy jó hanggal és hallással rendelkező asszony, Sánta Ida néném.

Pénteken nem dolgoztunk, de a szombat annál több munkát adott nekünk. Udvar, kertet kellett takarítani, és estefelé a ház előtt levő utat megseperni.

Vasárnap reggel mindig báránypus volt a reggeli, amit édesanyám nagyon finoman tudott elkészíteni. Még ma is a számban érzem azokat az egyedi ízeket.

Váltig ez a gondolat járt a fejemben: Jézust azok feszítették a keresztre, akik irigyek voltak rá. Ezenfelül nem nagyon gondolkodtam rajta, mi is történt húsvét-

viszont-locsoltak, de ők vízzel. Egy alkalommal nem vettem észre a mesterkedésüket, és jó nyugodtam mentem az utcán. Többen is rámrontottak a kapuk aljából, és veder vízzel a kezükben úgy megöntöztek, hogy csurom lucsok lettem. Azután már minden harmadnapján figyelmes voltam: többé ne fordulhasson elő, ami már egyszer megesett. A lányok ugyanis az iskolában nagy garral, bőségesen kiszínezve ecsetelték ezt az esetet.

(Simó Sándor)

kor. Még konfirmálásom után sem értettem a feltámadás kérdését, s különösebben nem is foglalkoztatott.

Szomszédunkban van a katolikus templom, és osztálytársaimmal, barátimmal sokszor elmentem a nagypénteki szertartásra. A szomszédság okán a mindenkori plébánosok nagyon szerettek engem. A keresztútjárások sem voltak számomra idegenek.

A húsvét középpontjában számomra a locsolás állt. Az volt a szokás nálunk, hogy a velünk egykorú kislányokat az ünnep másodnapjának délutánján megöntöztük. Locsolóverset tanultam minden alkalomra, ezzel mentem az első éveken. Később már barátaimmal látogattuk végig és öntöztük meg szerre a lányokat. A locsolásért süteményt, tojást, néha pénzt kaptunk. A tojásokkal „tükröztünk”, s versenyeztünk: kié a legerősebb tojás. (Persze nem csak a lányokhoz mentem el öntözni. Minden alkalommal meglátogattam a keresztanyáimat is, meglocsoltam őket, és mindig két tojást kaptam tőlük. Nyolc keresztanyám lévén így már fél zacskó tojással dicsekedhettem.)

Öntözés után mindig megszámláltuk a tojásainkat, hogy ki kapta a legtöbb és legszebb tojást.

A legszebb és legerősebb tojásokat mindig meg akartam őrizni. De hát csak pár napig lehetett, hiszen mind elromlottak. Húsvét harmadnapján a lányok is

Kórházlelkészi szolgálat

működik Székelyudvarhelyen,
Sepsiszentgyörgyön
és Kolozsvár 15 kórházában.

Hogy beteg hozzátartozóját
idejében elérjük,
kérjük tartózkodási helyét
(nevét, a kórházat
és a kórterem számát)
a következő telefonszámokon
bejelenteni:

Török Áron, Sepsiszentgyörgy,
0267-316201,

Katona Dénes, Székelyudvarhely,
0266-213100.

Ferenczi Enikő, Kolozsvár,
0740-063767.

**Mindenkire
vigyázni akarunk.**

Árnyék és cseresznyevirág

Amikor az ember térben elindul valahová, időben is úton van. Mindenki átélt már olyan helyzeteket, amikor *ott* volt, mégsem volt *jelen*. Gondolatai egészen más helyre és időbe ka-lauzolták el. Ilyenek az emlékek is. Ezen a tavaszi délelőttön eszembe jut egy ilyen hasonló, mégis más világ.

Egy napos, kellemesen meleg órában padon üldögelek. Körülöttem halvány rózsaszínben virágzó fák, talán cseresznye-fák, amelyeknek illatát játékos szellő repíti felém. Körülöttem sétáló párok, görkorcsolyázó, bicikliző gyerekek, egymást vagy kutyát sétáltató öregek váltják egymást különböző színekben, formákban. Vidám hangok mindenütt. Talán megéltém ezt már egyszer, hogy ilyen világosan van előttem a kép, s ezen a tavaszon újra át szeretném élni... No de kevés időm van az efféle ábrándozásra. Napi teendőim lekötnek, szigorúan kiszabottak a cselekedeteim, figyelmem, s most a húsvét hajnalán még több tennivalóm akad. Ezzel nem vagyok egyedül. A földművesek valószínűleg megfeszített erővel dolgoznak a mezőkön, hogy majd az ünnepet még a mezőgazdasági munkákra alkalmas időben is nyugodt lelkiismerettel élvezhessék. A kereskedők, a boltosok az ünnep előtti nagy vásárlási kedvet kihasználva mindent beleadnak ebbe az „annyiszor” utolsó-száz méterbe. Az anyák fáradtságot nem ismerve takarítanak, mosnak, főz-nek, nevelnek, zsörtölődnek. Az apák sem restek, mert tudják, hogy jó-jó ünnep, de azt „hátulról” pénzelni is kell! A gyere-kek felhőtlenül várják a tojásgyűjtést, a locsolást, a műveltebbje talán éppen most tanulgat locsolóversikét. A diákoknak ezzel szemben még nehéz ez az időszak, mert a tanárok most kaptak észbe, hogy a megtanulandó anyagból bizony még sok pótolni-való van, és hát ennek egy részét a tavaszi szünetre is le kell osz-tani. Az egyetemisták várják a hazautazást – kevésbé a szegény teológus hallgatók, akiknek talán épp most húzták ki nevük

mellé azokat az egyházközségeket, ahol az ünnep alatt legátus-ként bizonyítaniuk kell Isten s ember előtt; semmi hazautazás, kinöttek már a szülők markából, jobb esetben az Isten markába kerülve – mondhatja, csupán a humor kedvéért, a magamfajta nagyszájú. Az újságírók is gondban vannak, nem szeretnék közhelyesen írni a húsvétról, de hát mintha minden esemény és szó olyan megszokott és általános lenne. Hasonlóképpen érez-heti magát a lelkész, akinek nagy feladat jut az ünnep szentté té-telében: ugyanazt kell mondania minden évben, mégis mindig máshogy. Nem kis dolog ez! Betegek és árvák is jönnek majd a templomba, ők is ünnepelni szeretnének. Mindenkinek kell egy kis húsvéti üzenet. Kell a szent élmény, amely megtisztít és megbocsát, és az ezt kiegészítő szent szokás, ősi jog a találkozó-sok dínom-dánomára.

Olyan jó távolról belenézni az emberekbe, helyzetekbe, mi-közben magam is nyakig benne vagyok, és kénytelenül hol eb-ből, hol abból a szerepemből kiindulva viszonyulok a húsvét-hoz. Néprajzsként nem ártana feláldozni egy-két napot, és elutazni egy jó népszokás megtapasztalásához. Tudomásomra jutott például, hogy Szászfenesen húsvét vasárnapjának hajna-lán a katolikus fiatalok kimennek a rétre, és énekelve virágot – például kakasmandikót – gyűjtenek. Koszorúba fonják, majd onnan indulnak a szentmisére. Ki tudja, milyen titokzatos és varázslatos dolgok történnek ott? Ki tudja, milyen érdekes hát-tere van e cselekedetüknek?

Aztán hazatérve nem ártana lefűjni a rokoni és baráti kap-csolatokról a port. Szép és jó tervek ezek mind, de addig még futkározás és készülődés a program.

Minap az anyai utasításnak engedelmeskedve kénytelen volt-am rendet rakni irataim között. Kezemből került egy szállingó lapocska, még kolozsvári egyetemista éveimből. A lapon akkori napi teendőim sorakoztak, „haptákba állva” jelezték a napi utat, de a lap alján egy *nem közöséges* mondatra lettem figyelmes. „Üldögélni Istennel.” – És akkor ott, a feltúrt szobám közepén újra megcsapott az a szellő, szívtam a cseresznyevirágos illatot, és jöttek a párok, a gyerekek, az öregek...

Kocsis Tünde

Szól az unitárius webrádió

*Solymosi Zsolt lelkész-vallásánarral, a rádió alapítójával
Sándor Krisztina beszélget*

S. K.: Kezdjük az elején. Honnan az öt-let? Hogyan született meg a webrádió gon-dolata?

S. Zs.: Engem mindig is érdekelt és vonzott az elektronikus sajtó. Hatévi lel-késztség után, ahol többnyire fiatalokkal voltam körülvéve, azt kerestem, hogyan lehet a fiatalokat hitelesen és unitáriusul megszólítani. Lelkész-vallásánár vagyok, és ifjúsági munkát is végeztem éveken át. Látok egy nagy szakadékot a fiatalság és az egyház között, évekre visszamenőleg. Manapság nagyon meg kell keresnünk azt a formát, amely által fel tudjuk mu-tatni az amúgy értelmes és nyitott fiata-loknak, hogy a vallásuk egy olyan vallás, amely teljes mértékben rájuk és 21. szá-zadi gondolkodásmódjukra szabott. Eh-

hez ki kell lépni az egyházi formák lezárt kereteiből. Hol vannak manapság legtöb-bet a fiatalok? A számítógép előtt, a média vonzáskörében, és hogyha nem jönnek be a templomba, akkor nekünk kell a temp-lomból kimenni feléjük.

S. K.: A webrádió létrehozását meg-előzte egy célirányos felkészülés is az Ame-rikai Egyesült Államokban.

S. Zs.: Egy évig tanultam a californiai Berkeley-ben, a Starr King School for the Ministry nevű, unitárius alapítású egye-temen. Már az ösztöndíj elnyerése után lehetőségem volt arra, hogy médiára sza-kosodjam. Egy évig kerestem a lehetősé-geket az Amerikai Egyesült Államokban, hogy szó szerint minél többet megtanul-jak a szakmából. A humoros oldala en-

nek az egésznek az, hogy rendkívül me-REV keresztények tanítottak (az amerikai szóhasználat szerint *fundamentalist chris-tians*). Ők nyolcmillió dolláros rádióadó-val rendelkeztek a San Franciscói-öböl környékén, s mindent, amit szakmailag el lehetett sajátítani tőlük, azt sikeresen megtanultam. Amikor az egyik tanárom-nak a stúdiójába beléptem, megkérdezte, milyen nyelven beszélünk az országunk-ban; s miután mondtam, hogy magya-rul, ő erre egy kb. 150 rekeszes polcról ki-emelte a magyar szórólapot, amelyen 10 lehetőség állt arra, hogy megszabaduljak a sától. Ezt közvetlenül beolvassák a rádióba a világ 150 nyelvén, tehát rend-kívül komoly a missziós szolgálatuk. Ke-restem a formát, a lehetőségeket, s közben arra gondoltam, mi marad meg bennem egy év után, miután megtanultam és bele-láttam a szakmába?! Megfordultam több rádióstúdióban is. Egy olyan műsorban is volt lehetőségem részt venni, amelyet több millió amerikai hallgat szombat reg-gelente, több területi stúdiónak voltam

meghívottja, ahol Erdélyről, az unitarizmusról beszéltem.

S. K.: *Mi történt hazajövedeled után? Hogyan indult be a webrádió?*

S. Zs.: Miután hazajöttem, úgy láttam, hogy a legegyszerűbb lehetőség egy webrádió indítása lenne. Ez a 21. századi jelenséghez igazodik, amely szerint az ember ül a számítógép előtt, és valamit hallgat, ha nem zenét, akkor rádiót, olyat, ami a számítógépén is működik. Tudjuk, hogy a frekvenciás rádióknak is van egy számítógépes honlapja, és onnan is hallgathatók. En évek óta így hallgatom a Kossuth Rádiót, a Petőfit, a Bartókot. (Ajánlom különben az olvasók figyelmébe is, hogyha számítógéppel rendelkezik, így csatlakozzanak a rádióhoz.) Arra gondoltam, kellene egy unitárius identitású, alapítású rádiót indítani, nem túl nagy költséggel. Igyekeztem erre támogatókat toborozni. Az Egyesült Államokban az ehhez szükséges felszerelést már szinte teljességében megvásároltam és hazahoztam. Néhány hónapig, amíg a püspökségen el tudtam mondani, hogy miért van ez, miről szól, addig a rádió a lakásomból, egy sarokból indult be. A szomszédasszony fentről már nem egyszer rám szólt, hogy most már aztán legyen elég a rádiózásból, este 22 óra után. Beindult a rádió, aztán december végén, karácsony környékén találtam egy olyan fészket az Egyházi Központ épületében, amelyet engedélyeztek átalakításra. 30–40 diákkal építettünk belőle egy korszerű stúdiót. Jelen pillanatban a rádió teljes felszereltségével készen áll arra, hogy most már a következő lépésre térjen át: a hallgatók toborzására.

S. K.: *Hogyan indultak el ezen az úton? Melyek az elsődleges visszajelzések, eredmények?*

S. Zs.: Megteremtettük az alapot. Jelenleg átlagban 25 hallgatója van az adá-

soknak. A következő lépés nyilván az, hogy minél szélesebb körben ismertté váljon a rádió. Egyre több cikk, riport, tévéinterjú készül róla, most ezt a szakaszt éljük. Megvan már a háttér, megvolt az ötlet, és úgy érzem, hogy rögtön bevált. Azok, akik eddig *valamit* hallgattak, most már nem *valamit* hallgatnak, hanem tudják, hogy létezik egy www.unitarianradio.ro honlap is. Mondok egy friss adatot a honlap látogatottságáról: egy hónapja készült el a rádió hivatalos honlapja, és eddig 6036 látogatója volt. Ez már egy komoly jelzés, hogy itt vannak a hallgatók, az érdeklődők.

S. K.: *Kiket céloz meg a rádió? Kikhez szól?*

S. Zs.: A rádió elsősorban magyar nyelven, fiatalokhoz szól, ugyanakkor bárkihez, aki kíváncsi arra, hogy mit is fed az unitárius identitás, vallásosság és életszemlélet. A célok közt van az, hogy az amerikai unitárius-univerzalistákhoz is szóljon, ráadásul innen, Erdélyből. Amerikában meglepődtem azon, hogy

egy ilyen úgymond progresszív, nyitott, mondhatni „pénzes” egyháznak – ne értjük félre, van pénzük az ottani unitáriusoknak, nem egy szegény, hanem egy egészséges felső középrétegből származnak – nincs jól működő webrádiója. Van kb. 800 gyülekezet Amerika-szerte, és 1–2 webrádiót tartanak nyilván, de ezek működése is elég szegényes. Addig, amíg a fundamentalista keresztények több millió dolláros adókat működtetnek, és rengeteg pénzt költenek templomaik megvilágítására és hangtechnikájára, addig mi – erdélyi és amerikai unitáriusok – tipikusan ugyanazt tesszük: nem vagyunk jelen sehol, úgyszólván bujkálunk az üzenetünkkel. Az amerikai unitáriusok az erdő közepébe építik a templomaikat, ahová azok jutnak el, akiknek van kocsijuk, az erdélyi unitáriusok pedig megelégszenek a több mint 400 éves hagyományukkal, és azt remélik, hogy a templomot mégis megkeresik a fiatalok. Hangsúlyozom, hogy a rádió román és angol nyelven is fog sugározni, az előítéleteket szeretném lebontani.

S. K.: *Hogy néz ki jelenleg a műsorács, a műsorok szerkezete?*

S. Zs.: A műsor szerkezete webrádió jellegű, mert rájöttem, hogy számítógép előtt többnyire akkor vannak az emberek, amikor hazaérnek. Esti órákban kezdődnek az adások, többnyire 19–20 órától, és ezek másnap de. 10 órától ismétlődnek azok számára, akik a munkahelyükön hallgatják a rádiót. Az ún. üres részekben jó, minőségi válogatott zene szól.

A műsorok le vannak bontva különböző érdeklődési körökre. Hétfőn van egy hétindító, többnyire beszélgetős műsor. Ez egy olyan témát indít el, mely elgondolkodtat, s melyen rágódhat az ember. Ilyen témák voltak az értékek, az, ami idegesíti az embert, az emlékek stb., tehát olyan kérdések, melyek az emberben élnek, mocorognak. A keddi est a teológushallgatóké, nyitottam feléjük, és örömmel látom, hogy kaptam visszajelzést. Van állandó szerkesztője a műsoroknak, jönnek, érdeklő őket. A szerdai nap az ODFIE műsora. Az ODFIE-nek is lehetősége van megszólítani bárkit az országban és a nagyvilágban. Ez egy nagyszerű webrádiós lehetőség, hiszen egyből a világ fele sugárunk, nem csupán egy 10–20 kilométeres hatáskörzetben. Ezt a lehetőséget még sokan nem ismerték fel. Csütörtökön egy *Ritka vendég* című műsor van betervezve. Ez még nem működik. Szükség van arra, hogy a rádió ismertté váljon ahhoz, hogy hetente egyszer vendégeket tudjak meghívni. Többnyire lelki, szellemi gazdagságot sugárzó és nyújtó vendégeket szeretnék hívni.

„Magasabbra a tetőt, ácsok”

Akár Salinger regényének jól ismert címe is jelmondata lehetett volna annak a közel harminc unitárius férfinak, akik a virágvasárnap előtti szombaton a homoróddaróci imaház udvarán gyűltek össze.

Imaházunk tetőszerkezete megromlott. Rövid tanácskozás után úgy döntöttünk, „önerőből” fogunk neki a kijavításához. Bár a daróci leányegyház kevés lelket számlál, annál elszántabbak és *keresztényebbek* hívei! Mondhatni, minden család férfitagjai jelen voltak a közmunkán. Idősek, fiatalok egyaránt besegítettek a fődésnél. Simó Sándor lelkész gerendákat, léceket szállított. A nőszövetség tagjai is jelen voltak: a kávéról, üdítőről természetesen ők gondoskodtak a munkálkodók számára, és persze besegítettek a törmelékek eltakarításánál.

Napnyugtára az imaház elavult cserepei kicserélődtek. A másnapi istentiszteleten újra a kedves, meleg otthon fogadta a híveket – a szombati munkálatoknak nyoma sem látszott.

Illesse dicséret mindazokat, akik munkájukat áldozták közös otthonunkért!

György Izabella

folytatás a 8. oldalon

Szól az unitárius webrádió

folytatás a 7. oldalról

Pénteken, havonta egyszer jelentkezik egy nagyon bevált, népszerű műsor, ami az *Udvarter* nevet viseli. Ez egy élő ifjúsági műsor, Erdélyben jelenleg az egyetlen, közönséggel készített, élő ifjúsági rádióműsor. Ennek partnere a Kolozsvári Rádió, Csatári Melindával közösen szerkesztjük e tematikus műsorokat, meghívott vendégekkel, zenekarokkal. A szombat és a vasárnap a kollégista diákoké. Szeretném, ha a keresztúri kollégium is mielőbb bekapcsolódna. Elsősorban a diákok vezetik ezeket a műsorokat. Vasárnap természetesen istentiszteletet sugárunk, különböző gyülekezetekben felvett hangfelvételekből. Ezek a műsorrácsunk jelenlegi részei. Mindez hamarosan gazdagodni fog különböző erdélyi falvak hangképes beszámolóival. Ez hasonló lesz az ODFIE által szerkesztett falufüzet-sorozathoz, ám rádióműsor formájában. Küküllődombó anyaga már el is készült. *Erdély földjén* címet viseli majd a műsor, és azt szeretném, ha nemcsak az unitárius vidékekről, hanem távlatban minden egyes erdélyi magyar településről készülhetne egy egyórás anyag, amely idővel betűrendben elérhető lenne majd a rádió honlapján. 300 diákom van kb. 200 településről, így, ha mindenki a maga helységéből elhozza a műsort, akkor egy tekintélyes része már meg is lenne.

S. K.: Kik dolgoznak veled a rádiónál?

S. Zs.: Amikor a rádiót elindítottam, az elképzelésem megvolt hozzá, a technikai rálátásom kevésbé. Így olyan diákokat kerestem a kollégiumból, akiről tudtam,

hogy számítógép-zsenik vagy nagyon értenek a hasonló technikai dolgokhoz. Egy volt diákkal kezdtem, ő volt a technikus a rádióknak, de közben munkahelyre talált, és most nagyon elfoglalt. Így hát új segítségek után néztem: Van két XI-es diákom, akik a rádióknak a technikai oldalával foglalkoznak, a honlap adatbázisának a feltöltésével és egyéb részletekkel, mint a keverőpult, mikrofonok stb.

A szerkesztők a teológusok, az ODFIE-szek, illetve a diákjaim. Az *Udvarter* a Kolozsvári Rádióval készítem. Mindezek mellett van egy sajátossága is a rádióknak: a stúdió úgy van megépítve, hogy bármikor élőzenét tud sugározni, zenekarokat hívhatok meg, élőzenét lehet bejátszani. Több fiatal diákzenekart sikerült már népszerűsíteni a rádió keretében, Besztercétől Kolozsvárig. A zenészcsapat is sokszor besegít a technikai dolgokba. Tehát a csapat változó, fiatalos. Ha az unitárius webrádiót be kellene sorolnom a rádiók valamelyik „kategóriájába”, akkor azt mondhatnám, hogy ez egy közösségi rádió, tehát bárki bejöhét, leülhet, és adást készíthet. Amerikában ez úgy működött, hogy beültettek a mikrofon elé, erre én mondtam, hogy hát ez nem épp így működik. Dehogynem – mondták, a tegnap a postás is itt járt, s beültettük, hogy mondja el, milyen levelet hordani. Nahát, mondtam, ha ez így megy, akkor rendben van.

S. K.: A kollégiumi tanárság, a lelkészség mellett hogyan fér meg a rádió?

S. Zs.: Nekem súlyos hibáim vannak, ami a testi-lelki felépitésemet illeti, erről meg vagyok győződve. Minden egyes munkakör, amit betöltök, az egy vagy

két és fél embert igényelne külön-külön, úgymint tanárság, beszercei szörvány-lelkészség és rádiózás. Valahogy mindez elfér még bennem. Azért teszem, mert rendkívül szeretem. Egyikről sem tudnék lemondani, a rádió pedig nyilván újdonság. Amíg nem volt rádió, addig volt egyéb: biciklitúrák, szavalóversenyek, programok az iskolában stb. Ám a rádióról most már úgy érzem, hogy nem egy belső körben mozog. Számtalan visszajelzés jött a rádió üzenőfalára, ami arról tanúskodik, hogy más kontinensen élő magyar és nem magyar emberek visszajelezték, tetszik nekik, felfedezték magukat és gondolkodásmódjukat benne. Így a rádió egyre hangsúlyosabb szerepet kap. Arra kérem a jó Istent, adjon erőt, hogy tudjam ezt folytatni, vagy legyen olyan biztos alapokra helyezve a rádió, hogy nélkülem is továbbmehessen, ugyanis nagy szükség van rá. Jelenleg Erdélyben ez az egyetlen vallásos webrádió, amely igyekszik hamarosan biztos lábakra állni és minőséget nyújtani.

S. K.: Az Erdélyi Unitárius Egyház részéről lehet-e folyamatos támogatást igényelni? Elképzelhető, hogy egy-két év múlva önálló alkalmazottakkal működjön a rádió?

S. Zs.: Ez elsősorban a mindenkori egyházi stratégiától, annak gazdasági politikájától függ. Én ebbe nem tudok beleszólni, csupán figyelmükbe ajánlom ezt a lehetőséget. Számtalanszor elmondtam, hogy miről szól a webrádió, kész dvd-anyagokat adtam át az egyházi vezetőségnek a rádió munkájáról, meghívtam őket az *Udvarter* című élő műsorba. Mindezek mellett, gondolom, mások is jeleznek he-

Az Egyházi Képviselő Tanács március 30-án tartotta I. évnegyedi rendes ülését Kolozsváron. Napirenden többek közt a teológiai intézet, valamint az unitárius középiskolák I. félévi jelentése, az egyház központi szociális munkájának 2007. évi terve, a lelkészi és gondnok-presbiteri értekezletek kiértékelése, valamint az egyházközösségek építési-javítási segélyeinek véglegesítése szerepelt.

Húsvét ünnepén unitárius teológiai hallgatóink legációk szolgálatokat végeztek, az alábbi egyházközösségekben: Barót, Bölön, Brassó, Dicsőszentmárton, Homoródalmás, Homoród-szentpál, Homoródszentpéter-Homoródjánosfalva, Kökök, Küküllődombó, Magyarsáros, Nagyajta, Sepsiszentgyörgy, Székelyderzs, Székelykeresztúr, Székelyudvarhely 2, Torda, Torockószentgyörgy, Úrmös és Várfalva. A létszámsökkenés, továbbá a választás szabadsága következtében hagyományosan legátust fogadó egyházközösségeink közül Alsórákos, Árkos, Magyarszovát, Nyárádszentmárton, Olthévíz, Segészvár, Torockó és Vargyas is legátus nélkül maradt ez ünnepen.

A nagy-britanniai Unitárius és Szabadelvű Egyház április 10-e és 13-a között szervezte meg ez évi rendes közgyűlését a London melletti Hartfordshire-ben. Egyházunk üdvözlését dr. Szabó Árpád püspök személyesen tolmácsolta az angol hittestvéreknek, aki feleségével együtt a főtanácsi ünnepségek vendége volt. A főtanácsi ülésen ünnepélyes keretek között búcsúztatták el a szervezet központi hivatalát az utóbbi két évtizedben irányító Jeffrey Teagle-t, aki nyugdíjba vonult. Utóda a korábban lelkészi munkakörben dolgozó Steve Dick lett.

Az egyesült államokbeli Unitárius Univerzalista Egyház Bostonban székelő központi hivatala nemzetközi ügyeinek irányítására új igazgatót keres, 2007 nyaratól. Az állás fő küldetése kapcsolatokat teremteni és fenntartani a világ unitárius univerzalista közösségeinek képviselőivel. E munkakört az utóbbi másfél évben ideiglenesen betöltő Cathy Cordes a nyártól visszatér a Testvéregyházközösségi Tanács igazgatói állásába.

lyettem arról, hogy milyen a rádió. Én teljes mértékben rájuk bízom ezt a kérdést. Az első jelzés részükről az volt, hogy helyszínt biztosítottak, és a János Zsigmond Unitárius Kollégium évi költségvetésében is szerepel egy összeg, amely segíti a rádiót. Az, hogy alkalmazottak lesznek-e, illetve egyféle belső intézményként fogják-e tekinteni, ez teljes mértékben az egyháznak a belső politikájától függ.

S. K.: *Most miből tartja fenn magát a rádió?*

S. Zs.: Jelenleg a rádió anyagi háttere nulla. Eddig amerikai támogatók segítségével épült ki minden. Szerencsére a rádió jelen pillanatban olyan önfenntartó helyzetben van, hogy nincsenek működtetési költségei. Az egyházi épületben mentesül az áram- és világháló-költségek alól. Én rengeteg támogatót igyekszem odavonzani a különböző műsorokhoz, ahhoz, hogy anyagilag ezeket fenn tudjam tartani. Komoly utánajárást igényel, hogy az ember előteremtse azt a pénzt, amivel például az *Udvarter* havonta létrejöhet, vagy alkalmi jelleggel koncertet szervezhetünk.

S. K.: *Kívülállónak úgy látszik, hogy van egy kis csapat, amelyik nagy-nagy lelkesedéssel és hatékonysággal működteti a rádiót. Legutóbb, az Isterős Arcok koncert után 3-4 nappal meg is jelent a rádió készítésében a koncert anyaga DVD-lemezen, szerkesztett borítóval, piacképesen.*

Unitárius rádióműsorok

Meditáció – az elmélkedés műsora

Kolozsvári Rádió
szerdai napokon, 9.30-kor.
Szerkeszti: Solymosi Zsolt.
április 18.

Rádió-istentisztelet

Kolozsvári Rádió, alkalmasszerűen,
vasárnapokon, 17.30-kor.

S. Zs.: Hát, igen... Tanultam valamit Amerikában. Telik-múlik az idő, és ha nem állsz elő tartós dolgokkal, akkor egyszerűen elhúz melletted a vonat. Ha egyszerűen valamit elvégeztél, az teljesen kész kell hogy legyen. Az elérhetőségek, beszámolók fenn kell hogy legyenek a honlapon, ott kell lennie a kész anyagnak az emberek kezében. Kezdtém tanulni az eddigi hibáimból. Elvégeztem valamit, és az elszáll, semmi nyoma nem marad. Éveken át nem maradt nyoma az együletben, az első időszakban az iskolában, és akkor kezdtem tanulni belőle. Muszáj nyomokat hagyni magunk után. Ennek súlya kell

Szerkeszti: Solymosi Zsolt.
május 6.

Tavaszi virágcsokor

unitárius gyermekműsor havonta kétszer. Szerkesztik: Kovács Mária, Rácz Norbert.
Kolozsvári Rádió, szombaton reggel 9.15–9.30 között
április 21., május 5., 26.

Unitárius félóra

a székelyudvarhelyi *Prima Rádió*ban,
Szerkesztik: Csáki Levente,
Gál Zoltán és Szabó Előd.
minden vasárnap reggel 8.30-kor.

legyen. Ezt a munkát egy technikai stáb végzi, amelyet én koordinálok. Eljönnek, lefilmezik és másnapra kész az anyag. Egy teljes sorozat van már a polcon, bárki jöhet, vásárolhat belőle. A honlapról már több mint százan töltötték le az *Udvarter* és az angol nyelvű műsorokat. Tehát időben meg kell lennie mindennek, mert hogyha nem, akkor mást vesznek a kezükbe az emberek, és elfelejtik azt, amin ott voltak.

Zárszóként: ajánlom mindenki figyelmébe a www.unitarianradio.ro honlapot és az ezen keresztül elérhető unitárius webrádiót!

Országzászló-állítások Háromszéken

Márciusi szeretetvendégség Sepsiszentgyörgyön

A Sepsiszentgyörgyi Unitárius Nőszövetség legutóbbi meghívott vendégtanára József Álmos volt, aki *Országzászló-állítások Háromszéken* című könyve alapján tartott meghitt vetített képes előadást.

Az országzászló állításának háttere az ország megcsonkítása – vezette be előadását József Álmos. A maroshévízi születésű Urmánczy Nándor földbirtokos, a Védő Ligák Szövetsége elnöke által 1925-ben meghirdetett „Országzászló mozgalom” a revíziós zászlókultusz felhivatalos megnyilvánulása volt.

A budapesti Szabadság téren már 1921-ben irredenta szoborcsoportot állítottak fel az elszakításra ítélt országrészeket jelképező négy alakkal. Ezek központi tagjaként 1928. augusztus 28-án avatták fel az „Ereklyés Országzászlót”. Ennek helyén ma is a szovjet hősök (!) emlékműve áll.

Háromszéken a tények mai ismerete szerint két országzászló maradt fenn, az egyiki Magyarhermányban, a másik az uzoni református templonban.

Észak-Erdély magyarságát az 1940. augusztus 30-i második bécsi döntés a nemzeti lét kiteljesedésének reményével töltötte el. Az országzászlóval kapcsolatos hivatalos teendők intézésére 1935-ben Budapesten alakult meg az Ereklyés Országzászló Nagybizottság. Irányítója a háromszéki származású Losonczy Ferenc országbiztos volt, székelyföldi megbízottja pedig dr. Kelemen Zoltán papolci ügyvéd.

Háromszéken 1940 és 1943 között a mintegy száz település nagy többsége eleget tett a közóhajnak, és országzászló-emlékművet állított. Csonka-Magyarországon mintegy 350 ilyen országzászló-emlékművet avattak fel.

Az avatási műsor főbb mozzanatai – sorolta József Álmos – az országzászló ünnepélyes átadása, megszentelése, felvonása és megkoszorúzása leventék és székely, illetve magyar népviseletbe öltözött lányok díszőrsége mellett, esetenként a történelmi vármegyék rögeit tartalmazó urnák elhelyezése. A küldöttség fogadása, a résztvevők felvonulása, a magyar, illetve a székely himnusz elénekzése, szavatok elhangzása tette felemelővé, változatossá az ünnepélyt.

A kommunizmus éveiben ezeket az országzászló-emlékműveket megsemmisítették, vagy sajátos „metamorfózis” áldozataivá váltak.

Templomunk egyik díszje a nőszövetség szeretett tagjától, néhai Szakács Zoltánné Bartha Ilikétől a templomszenteléskor kapott, egykor Nagyajtán elrejtett magyar országzászló.

József Álmos az apadó emlékezet felélevenítését tűzte ki célul, amikor a fennmaradt írásos és képi dokumentumok összegyűjtésére vállalkozott, a megőrzött világi és egyházi feljegyzésekből tallózott,

folytatás a 10. oldalon

Ferenczi Mária Magdolna

Országzászló-állítások...

folytatás a 9. oldalról

rendszerelte a fiókok mélyéről előszedett, féltve őrzött fényképeket, rögzítette az emlékművek avatásán résztvevő, még élő személyek emlékeit. Ennek nyomán született meg újabb könyve, az *Országzászló-állítások Háromszéken* (T3 kiadó, Sepsiszentgyörgy, 1996).

„Az emlékművek vagy egykori helyük jelenlegi állapotának felmérésével, bemutatásával buzdítani szeretnénk azok helyreállítására, környezetük rendbetételére, ápolására, örök becsben tartására – mondta az előadó. – Ezzel is bővíthetnénk azt a szimbólumrendszert, amely hitet és erőt ad ahhoz, hogy felemelt fővel kiálljunk magyarságunkért, és felszínen tartjuk ősi székely önrendelkezésünk iránti igényünket, elkötelezettségünket.”

Néhány országzászló-emlék Háromszékről:

Árkoson a világháborús emlékmű eredetileg 1942. október 6-ra tervezett avatásának (egyúttal pedig országzászló-avatásnak) az időpontja megváltozott: a község háza előtt, 1943. június 18-án került sor az eseményre. Az emlékmű faragott terméskőből készült, a történelmi Magyarország címerével, és az „Így volt! Így lesz” felirattal. Az emlékmű a Pest megyei MOVE Testező egyesületének ajándéka, amelyet dr. Pálházi Endre Pest megyei főjegyző és Losonczy Ferenc országzászló-biztos által vezetett küldöttség hozott.

1945 után a zászlórúd magyar nemzeti színű spirálvonalát piros-sárga-kékre festették át, a térképet és feliratokat kivesték. 1962-ben az emlékművet lebontották.

2000-ben millenniumi emlékművet, 2002-ben a szabadságharcban és a világháborúban elesettek emlékművét avatták fel.

A *kökösi* község háza bejáratánál 1942. május 25-én balról az országzászlót, jobbról a világháborús emlékművet állították fel.

A talapzaton a történelmi Magyarország címere és az „Így volt, Így lesz” és „1942” felirat volt látható.

Az avatóünnepélynek a Györbíró István református és Benedek Gábor unitá-

rius lelkészek vezette istentisztelet is szerves része volt. (Részlet Benedek Gábor beszédéből: „Huszonkét év nehéz megpróbáltatásából az erős lélek emelte ki a nemzetet és vezette el a feltámadás útjára, amelynek végső célja a szentistváni Magyarország, az ezeréves birodalom visszaállítására.”) A szotyori levente-zenekar akkordjai mellett Sigmund Sándor átadta, Vajna Gábor jegyző átvette a zászlót.

A *bölöni* unitárius vártemplom előtti téren 1941. november 9-én, az avatóünnepélyen elhangzott Uzoni Imre országzászló-elnök megnyitóbeszéde. Ezután dr. Domokos Károly árvaszéki elnök üdvözlő beszédet mondott, majd Balla Gyula, Imre Lajos unitárius lelkész, Nagy Áron, a Székely Hadosztály képviselője és a budapesti Bölöni Farkas Sándor Egyesület képviselője emelkedett szólásra. Végül Pál Tivadar az elszármazott bölönieket üdvözölte.

Székely és magyar népviseletbe öltözött asszonyok és leányok vonultak fel a bölöni fúvószenekar akkordjai mellett. Bölöni Farkas Sándor szülőházán emléktáblát lepleztek le. A talapzat ma is áll, a világháborús hősök emléktábláját az unitárius templomban őrzik.

Kovácsnán az ünnepélyes zászlóavatásra a Főtéren 1943. szeptember 26-án került sor. A zászló Mohács város ajándéka volt, amelyet egy 31 tagú küldöttség hozott Szőnyi Lajos polgármester és a kovácsnai származású dr. Bartók Lajos főjegyző vezetésével.

Havadtőy Sándor református lelkész hálaadó istentisztelete után Szőnyi Lajos átadó, Budaváry László, az EONB küldöttségének avató- és Szent-Iványi Gábor ünnepi beszéde következett.

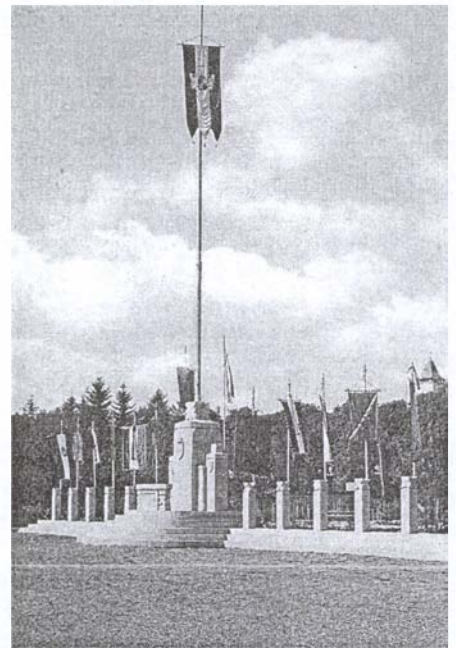
Az országzászló helyére később szovjet emlékmű került.

Nagyajtán az avatóünnepély 1941. szeptember 13-án volt – a bevonulás első évfordulóján.

A zászlórúd talapzatán itt is az „Így volt, így lesz” felirat díszelgett. Egy mondat Tarr Géza unitárius lelkész beszédéből: „hús évig azok kormányoztak, akik közöttünk felburjánzottak.”

Sepsikőröspatakon az 1942 márciusában sorra került zászlóállításán a zászlót Székely Kelemen unitárius lelkész áldotta meg. Az emlékmű fennmaradt, jelenleg az 1848–49-es szabadságharc és a II. világháború áldozatainak névsora olvasható a talapzaton.

A *sepsiszentgyörgyi* zászlóállítás helye a központi park Székely Mikó Kollégiummal szembeni része volt, időpontja: 1942. november 13.

A kommunista hatalom 1949-ben az országzászló mögé tervezett szovjet hősi emlékműbe építette be az országzászló kőanyagát.

Az 1944 végén leszerelt zászlórúd csúcsán levő Horthy-kezet a park kavicsáról szedte fel és őrizte meg egy szentgyörgyi polgár.

A „2%-os törvényről”

Ez év februárjában a *Hivatalos Közlöny* 115. számában megjelent a „2%-os törvény” idei jogszabályozása: a Pénzügyminisztérium 185/2007. számú rendelete. Ennek értelmében lehetőségünk van a 2006. évi személyi jövedelemadónk 2%-át valamely törvényesen bejegyzett civil szervezetre támogatására irányítani.

A jogszabály két esetet különböztet meg:

1. Azoknak, akik csak fizetésük után adóznak és szeretnének személyi jövedelemadójuk 2%-a felett rendelkezni, a 230. számú űrlapot kell kitölteniük (kód: 14.13.04.13.). Ennek címe: kérés a személyi jövedelemadó 2%-ának rendeltetésére vonatkozóan. (Formular 230: Cerere privind destinația sumei reprezentând până la 2% din impozitul anual). Az űrlap A. pontja tartalmazza az adózó személyi adatait, a B. pontba kell beírni a kiválasztott civil szervezet azonosító adatait. Az összeget nem kell beírni, azt az adóhivatal tölti ki. Minden adózó csupán egy civil szervezetet jelölhet meg. Ebben az évben nem kell mellékelni a munkáltató által kiállított adólapot. A két példányban kitöltött űrlap egyik példányát le kell adni az adóhivatal iktatójában vagy ajánlott levélben el kell küldeni a lakhely szerinti adóhivatal címére. A másik példány az adózónál marad.

2. Azoknak, akiknek jövedelme több forrásból származik, a 200. jövedelem-bevallási űrlapot kell kitölteniük (kód: 14.13.01.13, Declarație specială privind veniturile realizate). Az űrlap III.2. pontja vonatkozik az adó 2%-ának felhasználására. Ezt kell beírni és ide kell beírni a kiválasztott civil szervezet azonosító adatait. Akik tavaly már ilyen űrlapot kitöltöttek, azok postán az idén is megkapják az űrlapot. A kitöltött űrlap egyik példányát a lakhely szerinti adóhivatal iktatójában kell leadni, vagy postán ajánlott levélben elküldeni. A másodpéldány az adózónál marad.

Harangvillamosítás!

- » elektromágneses hűzés,
- » elektronikus vezérlés
- » nincs mozgó alkatrész, kopásmentes
- » többféle programóra (lásd: www.quasi-modo.hu)
- » harang és torony számára a legkíméletesebb mozgató
- » 5 (öt) év teljes GARANCIA

Továbbá: » elektronikus nagymeretű ÉNEKSZÁMKIJELZŐ
» PADFŰTÉS
» ÚJ toronyóra

Érdeklődni:

- DEÁK LÁSZLÓ • Szatmárnémeti • Tel.: 0740-473023 •
- e-mail: deak.laci@yahoo.com, deak@quasi-modo.hu •

Az űrlapok letölthetők az internetről (www.mfinante.ro), illetve bérmentesen az adóhivatalokban, és sokszorosíthatók.

Az UNOSZ azonosító adatai a következők:

Denumire entitate nonprofit: Asociația Femeilor Unitariene din România

Cod de identificare fiscală: 9343746

Cont bancar (IBAN): RO47BTRL01301205921439XX

Az űrlapok leadási határideje: 2007. május 15-e.

Kedves Asszonyok, nőszövetségi Munkatársak, továbbítsátok felhívásunkat családtagjaitoknak, ismerősöknek, kollegáknak: ne hagyjuk ki ezt a lehetőséget!

Támogassuk minél többen az UNOSZ közösségépítő és jótékonyági munkáját!

Asztalos Klára

Köri nőszövetségi találkozó Aranyosrákoson

„Kövessétek a szeretetet, kívánjátok a lelki ajándékokat!” – ezzel a mottóval kezdték meg beszámolójukat a torockószentgyörgyi nőszövetség tagjai, és én is ezt „veszem kölcsön” tőlük, szíves engedelmeikkel, mert úgy érzem, hogy a március 24-én Aranyosrákoson megtartott köri találkozó a szeretet jegyében és a szép lelki ajándékok átadásában és gyűjtésében telt el.

A gyülekezés és az örömteli üdvözlések után rövid áhítat következett, Buzogány Csoma Csilla marosvásárhelyi segédlelkész vezetésével. A köszöntések elhangzása után meghallgattuk a megjelent tizenhárom nőszövetség beszámolóját, valamint azokat, akik elküldték jelentéseiket. Úgy érzem, ezek mind-mind egyfajta „sikertörténetek”, hiszen a kitar-

tásról, az önzetlen segítő szándékról, az egymás iránt érzett szeretetről és felelősségről szólnak. Ahol segítségre van szükség, az asszonyok mindenütt ott vannak: ha kell, a papilakok, kántori lakások, tanácstermek és visszaadott iskolák javításánál szorgoskodnak. Ha vendégek jönnek vagy teadélután, szeretetvendégség van, ők sütnék-főznek. Betegeket látogatnak, kézimunkáznak és szönek, segélycsomagokkal és gyógyszerekkel segítik a rászorulókat. Kolozsváron még keresztelőlócsomagot is készítenek. Karácsonykor ők „angyalkodnak” a csomagok körül, és persze Lókodra is eljutnak, teli zsákokkal megpakolva, apró ajándékokkal kedveskedve az ott lakóknak. A honvéd-sírkat is ők ápolják, virágokkal díszítik. De nemcsak dolgoznak; ünnepelnek is: egy-

más születésnapját, a nőnapot, imanapot és az idősök napját is együtt töltik. Ahogy a kolozsi nőszövetség küldötte fogalmazott: „Kevesen vagyunk, de élni akarunk!” Minden tevékenységünkkel ezt az élni-akarást bizonyítjuk, túl minden nehézségen és akadályon!

Bensőséges istentisztelet következett, a prédikáció súlypontjában a szelídség állt: „Boldogok a szelídek, mert ők öröklik a földet.” A szelídség gyakorlásához több lelkierőre van szükség, mint az erőszakhoz. Hiszen nagyon sok házasság bomlik fel, mert hiányzik a szeretetből fakadó szelídség, ahol háttérbe kell hogy szoruljon az „enyém”, hogy helyet tudjon adni a „miénknek”.

Asztalos Klára nőszövetségi elnökünkkel adminisztratív problémákról beszélgettünk. Mindannyiunkat felkért, hogy küldjünk egy-egy rövid beszámó-

folytatás a 12. oldalon

Dimény Csilla Júlia

Köri nőszövetségi...

folytatás a 11. oldalról

lót az évközi eseményekről a *Nők Világa* számára. Szóba került a dévai központnak felajánlott kézimunkák sorsa: csak egy fényképet és a méretét kell eljuttatni az érdekeltekhez, nem magát a kézimunkát, június 30-ig.

Az ideai találkozón került sor az új köri vezetőség megválasztására: Dimén Csilla elnök, Balázs Katalin alelnök, Józsa Emese titkár, Pálfi Ildikó jegyző. A jövő

évi köri találkozó megszervezését a tordai nőszövetség vállalta el.

Kiemelten hasznos és érdekes előadásban is részünk volt. Ferenczi Enikő tartotta *Kommunikáció – minden szinten* címmel. Kifejezési eszközökről és használatukról hallottunk, komoly biztatás kaptunk arra, hogy mindig legyünk őszinték magunkhoz és másokhoz, mert lelkiállapotunkat úgysem tudjuk szavakkal elpalástolni. Közösen beszéltük meg azt is, amiről nem kommunikálunk: érzelmeinkről, konfliktusokról, sérelmek-

ről, lelki és anyagi gondjainkról, a generációk közti feszültségekről, az elmúlásról, a titkokról. Nagyon fontos életünkben a dicséret is, függetlenül attól, hogy minket dicsérnek-e vagy mi dicsérjük meg gyermekünket, házastársunkat, szüleinket stb. De üzeneteket küldünk magunkról nemverbálisan is: öltözetünkkel, frizuránkkal, kéztartásunkkal. Lényeges érteni ezt is, sokatmondóak lehetnek számunkra. Az előadás tanulságát önmagunk felváltásában látom: merjünk nőnek lenni – mert nőnek lenni jó!

Nőszövetségi munkaértekezlet Székelyudvarhelyen

Azt hiszem, a tavasz sohasem jön túl korán. Március 10-én igazi kikeletti reggelen indultunk a már hagyományosnak számító munkaértekezletre Székelyudvarhelyre.

György Izabella és Mezei Irénke fánkkal és kürtőskaláccsal tele kosarakkal érkeztek.

Duka Jolán és Mihály Melinda házigazdák az utolsó simításokat végezték, hogy minket, vendégeket terített asztal fogadjon.

A találkozót Tódor Éva alelnök köszöntője indította. Mint mondta, ennek az összejövetelnek az egyik célja az egymással való ismerkedés, a kapcsolattartás és a tapasztalatok megosztása.

A tizenegy egyházközség képviselői bemutatkoztak, és beszámoltak röviden helyi nőszövetségük életéről is. Ennek kapcsán kiderült, hogy még mindig hiányzik a fiatalabb nemzedék aktív jelenléte a nőszövetségekből, amit a felgyorsult élet kihívásainak való megfelelés vágya is indokolhat – s ez bizony idő- és energiaigényes tevékenykedéseket követel meg.

Ötleteket is kaptunk néhány vállalásunkhoz. A székelyudvarhelyiek és a szentegyháziak elmondták, hogy nagyon sikeresen szervezték meg az idén is a nők világimanapjának helyi rendezvényét.

Manapság a távolság már nem akadály, ezért igény lenne tematikus előadásokra, amelyekre több szomszéd falu asszonyai kapnának meghívást.

A bemutatkozások után kisebb csoportokba szerveződöttünk, hogy a következő témákat boncolgassuk: *Mivel lehet a nőszövetségi életet aktívabbá tenni? Melyek a köri nőszövetséggel szembeni elvárások? Mi motiválja azokat az asszonyokat, akik rendszeres, önzetlen munkát végeznek?*

A megbeszélés során új feladatok, kihívások körvonalazódtak, ezek pontosítására a köri konferencián kerül majd sor.

A következő napirendi pont épp e konferencia megszervezése volt, amely április 28-án lesz Homoródmáson. A munkaértekezlet résztvevői úgy döntöttek, hogy erre az alkalomra igyekeznek a köri vándorabroszt elkészíteni.

A dévai imaház díszítésével kapcsolatos feladatok megbeszélésére is sor került.

Ezután a találkozó hangulata még oldottabbá vált: Barabás Edit és Blénessy Jolán húsvéti asztaldísz-készítést, illetve tojásfestési technikákat tanított nekünk.

Zárásként Tódor Éva a *Hálát adok, Uram* című éneket tanította a jelen levő nőknek, majd „nőnap ajándékként” egy-egy szál virággal búcsúztunk egymástól.

Simó Melinda

Márciusi imanapunk Szentegyházán

Első tavaszi hónapunk napjait éljük. A föld fagya kezdett felengedni. Az érzelem, az erő, a szeretet karácsonykor elvetett magja már kezdett szárba szökkeni. A napfény melengeti szívünket, és elülteti bennünk a kikelet reménységét.

„Elment a hó – zúgó dühével

Elhallgatott a téli vész;

A föld meleg, nyitó sugárért

Az égre oly esengve néz.”

(Tompá Mihály)

A föld illata érződik már itt is, Szentegyházán – a hófoltos Hargita lábánál. Március vége a húsvétra való készülés jegyében telt. Értékes idő arra, hogy hathatósabbá tegyük az imádságot, és megnyissuk szívünket Isten igéjének befogadására. Ilyenkor lelki útmutatót kapunk, amely előkészít bennünket a húsvéti öröm befogadására. A nagybőjt időszakában több időt fordítanak a hívők az imádságra.

Március első péntekje a Keresztény Nők Ökumenikus Világimanapja. Ez a nap imaláncként köti össze a földkerekség asszonyait. Már hagyományossá vált, hogy városunkban az unitárius nőszövetség szervezi meg az imanapot. Ebben az évben megkésve, március 22-én délután gyűltünk össze imádkozni a református templomban. Az újonnan épült, modern vonalú templom új idők új szavát is hirdette a technika csodái által, mert az internetről letöltött képkockák a falra vetítve közel hozták a távoli Paraguyt, amelynek asszonyaiért a „nemzetközi” ima szólt. Paraguay lakosságának 90%-a római katolikus, 10% protestáns és egyéb vallású.

Kelemen Szabolcs unitárius lelkész és Nagy Sándor református lelkész mondott imát, s tartott bibliai magyarázatot. Az ökumenikus imaláncban hálaima, bűnvallás és bocsánatért mondott könyörgés hangzott el.

Tamás István tanár *Paraguay és a nők* címmel tartott vetítéssel egybekötött előadást. Így megismerhettük az ország gazdasági életét, történelmét és az ottani nők életkörülményeit. Szép kézimunkáik, csipkéik sok színben pompáznak, jelezve azt, hogy alkotóik épp olyan álmodozók, szépre és jóra vágyók, mint mi – európai nők. Reményik Sándor *A te akaratod, Pilátus*, valamint Áprily Lajos *Imádkozom, legyek vidám* című verseinek elhangzása még bensőségesebbé tette imanapunk hangulatát. A város Canticum Novum kórusa egyházi énekeket adott elő.

A közös imádkozás és éneklés áldásossá tette ezt a napot. Együtt hallhattuk Isten szavát, hogy hinni tudjunk a szeretet, a megbocsátás és a kegyelem erejében.

Péter Irma

Békés forradalom Székelyudvarhelyen

A forradalmak akkor robbannak ki, amikor egy nagyobb csoport, egy közösség úgy érzi, hogy elnyomják, hogy jogaitól megfosztják, hogy nem kap meg valamit, ami jár neki, és ami elengedhetetlenül szükséges életében. Így harcoltak szabadságért Petőfiék, így álltak szembe a harckocsikkal az '56-osok, és így emelték fel hangjukat az udvarhelyi fiatalok is 2007. március 22-e és 25-e között.

Békés forradalom címmel-jelszóval rendezte meg az ODFIE, a székelyudvarhelyi Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet és a két székelyudvarhelyi egyházközség az I. Székelyudvarhelyi Unitárius Ifjúsági Napokat. Békésen, fegyverek és vérontás nélkül akartunk lázadni a közömbösség, a fásultság, az egyedüllét ellen, hogy helyettük kivívjuk a lelkesedést, a frissességet és a közösség éltető erejét.

Csütörtök délután ifjúsági istentisztelettel kezdtünk, majd ezt követően betekintést nyertünk a forradalmak történetébe, s kerestük a mi forradalmunk helyét e nagy, világrengető események sorában. Arra a következtetésre jutottunk, hogy számunkra is maradtak még forradalmak.

Pénteken délután három helyszínen lángolt tovább forradalmunk. Egy csoport kézműves tevékenységeket folytatott, amelynek keretében nem fegyvereket gyártott, hanem húsvéti asztalt, kosarat

díszítő kellékeket. A tevékenységet Bencke Ilona, a játszóházas tapasztalattal rendelkező vallásánró tartotta. A második csoport elsősorban a szemét használta: Szabó Károly, a városi könyvtár kép- és hanganyagtárának vezetője nagyszerű érzékkel választott ki néhány filmet, amelyeken néha önfeledten nevtünk, máskor viszont magunk elé révedve elgondolkoztunk. A maratoni filmnézés a hajnali órákban ért véget. A harmadik csoport a Csellengők csapata volt. Ők a városban lézengtek, s különböző humoros vagy tanulságos helyzeteket alakítottak ki a járókelők közreműködésével: például megkérdeztek valakit arról, hogy meg van-e elégedve az életével, vagy megkértek valakit, hogy esernyőjével kísérje el őket hazáig stb.

Szombat délelőtt a legkisebbeké volt a tér. A Mesevárba váratlanul nagy számban jelentkeztek az önkéntes katonák, s ezért a gyermek-istentisztelet után folyamatosan két csoportban tevékenykedtünk: míg az emeleten festegetés folyt, addig az alsó teremben játékos kedvünket elégtettük ki.

Délután az újra összetoborzott ifjú forradalmárokat választható tevékenységek fogadták: lehetett önmagunkkal ismerkedni Nagyelek Kinga pszichológusnő vezetésével, a Biblia légkörét izlelgetni Lakatos Sándor vallásánrárral,

és beszélgethettünk környezetvédelemről, természetéről Ambrus Lászlóval, az Agora alapítvány munkatársával. Ezután újból csapatok alakultak, tagjaik egy vetélkedő keretében bebarangolták – helyesebben szólva végigrohanták – az egész várost.

Este elérkeztünk rendezvényünk fénypontjához: fáklyás menetben vonultunk végig a város utcáin, s közben énekeltünk, a kíváncsiskodóknak pedig arról beszéltünk: mit is akarunk. A menet az Udvarhelyi F fiatal Fórumnál ért véget, ahol éjszakába nyúló buli, „forradalmi bál” vette kezdetét.

Vásárnap cselekvően vettünk részt a két egyházközség istentiszteletén: a rendezvény során velünk együtt „forrongó” Rácz Norbert ifjúsági lelkész és Kovács Mária teológiai hallgató hirdette a forradalmi igét, közösen mondtuk az imát és szavalatokkal is tarkítottuk a napot. Délután áhítattal zártuk rendezvényünket, melyen Rüs Domokos lelkész mondott imát.

A forradalmak eredményeit csak évek múltával lehet értékelni. Így van ez a mi forradalmunkkal is: ha valamit adni tudtunk annak a körülbelül száz fiatalnak, aki velünk tartott, ha valami elindult bennük, ha ezután többször jönnek körünkbe, ha néhányuk rájött arra, hogy templom és vallás mondhat nekik valami érdekeset, olyat, amilyent máshol nem hallanak – akkor győzött a forradalom, elérte célját, s akkor talán van értelme a folytatásnak is. Köszönet – nevek nélkül – mindenkinek, aki hozzájárult e rendezvény sikeréhez.

Szabó Előd

Tájékoztató

a felvételi ről a kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégiumba

Iskolánk állami intézmény. Felekezetedtől függetlenül beiratkozhat sz hozzánk.

A 2007–2008-as tanévben a következő osztályok indulnak: *humán – intenzív angol* (28 hely); *matematika – informatika – intenzív angol* (28 hely).

A humán osztályba való beiratkozást vallásos témájú beszélgetés előzi meg május 26-án 10 órától. Amennyiben sikerül a képességvizsgád, július 2-án 9 órától délután 6-ig beiratkozhat sz a kollégium titkárságán (a humán osztályba) – de csak akkor, ha részt veszel a május 26-i beszélgetésen.

A *matematika – informatika – intenzív angol* osztálynak kódja van, ezért ide csak számítógépes elosztás útján lehet bejutni. Ha matematika – informatika – angol intenzív osztályba

jelentkezel, nem kell részt vened a vallásos témájú beszélgetésen, de megkérünk, hogyha első opcióként irod be iskolánkat a kódlapra, július 2-án 9 és 18 óra között jelezd szándékodat iskolánkban is. Ekkor jegyezzük fel a választható tantárgyakkal kapcsolatos igényeket, tájékoztatunk minden fontos tudnivalóról, s feljegyezzük a bentlakással kapcsolatos igényeidet is. A bentlakás-hely pályázat útján nyerhető el.

Az angol nyelv oktatása kezdő és haladó csoportokban történik.

Iskolánkban nemzetközileg elismert nyelvvizsga tehető le angolból és németből, illetve európai szinten elismert számító-

folytatás a 14. oldalon

Tájékoztató...

folytatás a 13. oldalról

gépkezelő jogosítványt lehet szerezni. A XII. osztály végén állami bizonylatot (atestat) lehet kapni informatikából és angolból.

Május 11-én, 12-én és 13-án felkészítő hétvégét tartunk. Ekkor betekintést nyerhatsz iskolánk életébe, megismerheted iskolatársaidat, tanáraidat, meglátogathatod a laboratóriumokat.

Program:

május 11, péntek: érkezés, ismerkedés, a kollégium anyánapi programja

május 12, szombat: 9⁰⁰–10³⁰ matematika; 10³⁰–10⁴⁵ iskolánkkal kapcsolatos információk; 10⁵⁰–12 magyar nyelv felkészítő; 12⁰⁰–13¹⁵ román nyelv felkészítő; 13²⁰-tól vallás felkészítő – vallásos témájú beszélgetés a humán osztály iránt érdeklődők számára; 15⁰⁰–17⁰⁰ szabad program; 16³⁰-tól a vallásos témájú beszélgetés eredményéről kapott bizonylatok kiosztása; 17⁰⁰-tól nagykorúsítás + buli.

A más városokból érkező diákok vasárnap reggel hazautaznak.

Ha kolozsvári diák vagy és nem a bentlakásban szállásoltak el, választhatsz a felajánlott programok közül.

Ha a felkészítő hétvégére bentlakást igényelsz, kérlek, jelezd május 7-e és május 9-e között az iskola titkárságán a 0264-598043 telefonszámon (délelőtt) vagy a 0743-218208 mobiltelefonon (délután).

A vallásteszt témái:

I. Bibliaismeret: 1. A világ és az ember teremtése, 2. Mózes születése és elhívása, 3. A tízparancsolat, 4. Ézsaiás és Jeremiás próféták elhívása, 5. Jézus születése és gyermekkora, 6. A magvető, 7. A tékozló fiú, 8. A könyörülő samaritánus, 9. A talantomok, 10. A szőlőmunkások példázata.

II. Imádságok: reggel, este, étkezés előtt és után, Miatyánk, Hitvallás (mindenki a saját felekezete szerint)

Eseménynaptár:

Felkészítő hétvége: május 11–12–13

Érdeklődés, beiratkozás a vallástesztre: május 21–23

Vallásteszt: május 26. 10 óra

honlap: www.janoszsigmond.ro;

telefon: 0264-598043

A 2007-es év unitárius gyermek- és szórványtáborainak programjai

Egyházunk berkeiben már nem cseng idegenként, ha a nyári gyermektáborokról esik szó. Lassacskán mindenki megszokta már, hogy a nyár eleje a szórvány-, gyermek-, újabban pedig az angoltáborról szól. Gyerekek egész serege indul meg minden egyházközből, hogy egy héti egészen más világban éljen. Egy mesés világban, ahol minden más színben jelenik meg. A 2007. év sem kivétel ez alól, hiszen idén is megszervezzük táborainkat. Ebben az évben július 2–8., valamint 16–22. között zajlanak táborok Homoródmáson, Lókodon, Székelyderzsen és Várfalván.

A táborok programjának kidolgozása után felvetődött, talán jó ötlet lenne, ha pár mondatban összefoglalnánk az idei témát, illetve azt, hogy mit kívánunk ez által elérni. Így hát ime a „termés”, ami reményeink szerint sokak tetszését elnyeri, és így egyre többen választják majd az unitárius táborokat.

Az idei táborok központi témája a béke lesz. Ezt a 2007. március 30-a és április 1-je között Tordatúron szervezett II. Unitárius táborvezető-képzőn döntötte el mintegy húsz fiatal, a majdani táborvezetők. A témaválasztást több érveléssel is alátudjuk támasztani. Először is az ODFIE idei központi témájaként ezt a kérdést választotta mint kulcsfontosságú eszmét, amelyet tudatosítani kíván a fiatalokban. A tábori téma igen hosszú, de gyümölcsöző „ötletvihar” nyomán született, en-

nek során több olyan kérdés is felmerült, amelyek a jövő évi táborok tematikáját határozhatják meg. A résztvevők többsége viszont úgy látta, hogy a felmerült javaslatok közül idén ez lehetne a legáltalánosabb, ugyanakkor a legkönnyebben megfogalmazható és láthatóvá tehető. A tábor célja, hogy tudatosítsa a béke fogalmának fontosságát, illetve olyan területeket mutasson fel, amelyekre ezt a kérdést érvényesíteni lehet. Elsősorban a belső, lelki béke fontosságát kell kiemelni, hiszen a külső megnyilatkozás csupán akkor várható el, ha belsőleg már létezik egyfajta egyensúly.

Témaértékelésünket a béke fogalmának tisztázásával kezdtük. Elsőként leszögeztük, hogy a béke nem föltétlenül etikai fogalom, hanem ontológiai értelemmel is rendelkezik. Ugyanakkor a béke ellentéte nem a háború, hanem a békétlenség, azaz egy olyan állapot, amelyben egyfajta belső harmónia szűnik meg. A béke lényegében az emberi világban meg tapasztalható az egyensúly. Nyilvánvaló, hogy ez az egyensúly nem föltétlenül konfliktus-, vagy feszültségmentes, de hát ez hozzátartozik a világ rendjéhez. A világban – észlelésünk szerint – minden erre az egyensúlyra törekszik, illetve ezt kívánja megőrizni (például az atomok is akkor a legstabilabbak, ha semleges állapotban vannak, a valamelyik oldalra való elmozdulás mindig az egyensúly elvesztését jelenti, de az így keletkezett ion mindig vissza kíván térni

eredeti stabil állapotába). Ugyanígy az emberben is ez a törekvés játszódik le, amikor belsőleg kíván egyfajta harmóniát létrehozni önmagában. Ennek a kivetülése a külső béke, amiért minden egyén felel. Táborainkban tehát az egyéni felelősség kérdése is kulcsfontosságú szerepet kap majd.

A témát az érthetőség kedvéért a következő keretbe helyeztük: A megérkezés utáni első napon, azaz kedden, országépítéssel foglalkozunk. Délelőtt két csoportban beszélgetünk a honfoglalásról, valamint az ország fogalmáról, illetve azokról az intézményekről, amelyek az ország működését lehetővé teszik. Délután előkészítjük a mi országunk kellékeit: térkép, öltözet, történelem, szokások, alkotmány (egyben tábori szabályzat), szerepek, céhek, katonaság stb. Ezzel megalkotjuk a keretet, valamint kialakítunk egy hovatartozási érzést. A gyermek érezze sajátjának országát, és érezzen felelősséget érte. A következő napon a békét a művészetekben keressük. Délelőtt ugyancsak két csoportban próbálunk betekintést nyerni a különböző művészeti ágak által felmutatott alkotásokba, amelyek ezzel a kérdéssel foglalkoznak. Természetesen a bemutatás során sok szemléltető eszközt alkalmazunk. Közben megjelenik a színen az „ellenség”. Erre az elemre azért van szükség, mert a béke fogalmát – bár leszögeztük, hogy nem szoros ellentéte annak – mégiscsak a háborúval, he-

lyesebben a forradalommal tudjuk megfelelő módon szemléltetni. Ehhez pedig szükség van „ellenségre”, aki kellemetlenségeket okoz, illetve az orwelli Nagy Testvér érzését kelti a táborozókban. Ez az ellenség szintén rendelkezik jelképekkel, és megkeseríti az életünket. Hadüzenetet küld nekünk, illetve elkezdődik dolgaink elrablását. Közös alkotásainkat vagy akár néhány kevésbé fontos tárgyunkat elveszi. Jelenlétét a táborvezetők gyakori megbeszélése, félig-komoly értékelője is kiemeli. Ezt a tevékenységet az ellenség egész nap folytatja. Délutáni tevékenységként saját művészi kibontakozásunkat céloztuk meg. Több csoportban különböző művészeti ágakban keressük azt, hogyan tudnánk a magunk személyes békéjét megfogalmazni.

A harmadik nap már-már „tragikus” fordulattal kezdődik, ugyanis a reggeli alatt az egyik táborvezetőt az ellenség elrabolja. Erre következik válaszként az a hadjárat, amelyet a tábor folytat az ellenség ellen. A helyzetet nem lehet tovább elfogadni, tenni kell valamit, hogy a rend visszaálljon. Elindulunk hát egyet kirán-

dulni. Közben az éjszaka leple alatt a táborvezetők elkészítik az ellenség várát, illetve akadályokat gördítenek a táborozók elé. Lényegében a vár megostromlását azáltal tesszük meg, hogy közben próbákat állunk ki. Természetesen a várban ott van az elrabolt táborvezető, illetve ott vannak a tárgyaink is. A nagy örömben aztán hamarjában tartunk egy kis elméleti felvezetőt a forradalmakról, azok történetéről stb. Az est lezálltával akár vissza is térhetünk az elfoglalt várhoz, amit alaposan kidíszítünk majd, fáklyákkal megvilágítunk stb. Rossz idő esetén a vár elfoglalása bent is megtörténhet. Az élmény kisebb, de azért érzékelhető.

A következő nap a békeszerződésről, a kompromisszumról, illetve a megbocsátásról szól. Itt térünk át a személyes béke fogalmára, illetve a keresztény értelemben felfogott békeség-fogalomra, majd pedig a vallások közötti béke gondolatára. Délutánra különböző csoportos tevékenységeket, játékokat tervezünk, amelyek a közösség szerepét emelik ki, illetve a kommunikáció fontosságát mutatják fel.

A szombat délelőtt kimondottan az egyéni békéről szól. Ennek fontosságát és értékét helyezük beszélgetésünk központjába, illetve összesítjük az előző napok tapasztalatait. Végül soron ez a tábor utolsó tematikus napja. Délután a hagyományos vetélkedő következik, majd a másnapi műsorra való készülés. Az estét a táborzárás hangulata határozza meg.

Vasárnap, istentisztelet után ebéd, majd csomagolás, takarítás és eltávozás zárja a tábort. A táborvezetők még néhány órát, akár a teljes délutánt és estét töltsek el a tábor részletes kiértékelésével, egy összegzés megfogalmazásával, saját és egymás tevékenységének kiértékelésével, illetve közös pihenéssel.

A gyerekek közben szépen hazamennek, és áradoznak a szülőknek arról, milyen jó volt a táborban, míg a meglepett szülők azt sem tudják, mit tegyenek, hiszen gyakran a csemetéik csak általuk ismert nyelven, félszavakkal beszélgetnek. Ám ezt meg kell szokni, hiszen a tábor külön világ, és a visszazökkenés a hétköznapi világba mindig nagyon nehéz.

Rácz Norbert

Kedves Felfedező Barátaink!

Elmúlt a húsvét, előttünk áll a pünkösd, de ünnepel maga a természet is – mint minden tavasszal.

Bizonyára vannak közöttetek olyanok, akik a rövid húsvéti szünet „zamatát” megérezve már az igazi vakációra, a nagy nyári szünidőre várnak. Addig azonban még jópár munkás hét, s ezzel együtt jónéhány felelés, rögtönzés, félévi dolgozat áll előttetek. Ne csüggedjete!

Mint az utóbbi években mindig, az idén nyárra is több helyszínen – Homoróddalmán, Lókodon, Székelyderzszen és Várfalván – szerveznek unitárius gyermek- és ifjúsági táborozásokat az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet tevékeny tagjai. Részvételi jogot nyerhettek valamelyikre, ha ismét gondosan körülkémlelték a kezetekben levő lapszám írásai között, és alábbi kérdéseinkre összegyűjtitek a helyes válaszokat, illetve talpraesett egyéni munkával – ezúttal jól vagy kevésbé ismert csapatjátékok leírásával – „megdolgoztok” érte.

A *Forgószél*ben karikázzátok be a helyes válaszok betűjét. Vigyázzatok: csak a helyes feleletek pontszámait értékeljük – s ez nem feltétlenül a legmagasabb pontérték! Legyetek figyelmesek! Kíváncsian várjuk válaszaitokat a lenn megadott címen. Isten áldjon!

A válaszok beküldési határideje: 2007. június 1-je.

Leveleiteket az alábbi címre várjuk:

Fekete Levente

527005 Aita Mare

Str. Főút 349. jud. Covasna

Forgószél

- Mi a húsvéti „zöldág”?

A. a rügyeit bontogató fűzfaág	5 pont
B. fenyőágból készített, virágdísszel ellátott koszorú	10 pont
C. virágvasárnapi faág (Jézus jeruzsálemi bevonulásának emlékére)	15 pont
- Mi a béke ellentéte az idei unitárius táborok szervezői szerint?

A. a közömbösség	5 pont
B. a békétlenség	10 pont
C. a háború	15 pont
- Körülbelül hány unitárius gyülekezet van az Amerikai Egyesült Államokban?

A. 800	5 pont
B. 650	10 pont
C. 900	15 pont

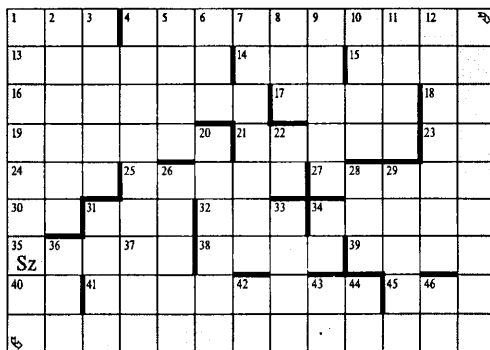
Tükör

Írd le minél világosabban két gyermek-csapatjáték szabályait, és készíts mindkettőhöz illusztrációt!

Lapszámunk szerzői: **Bartha Alpár** lelkész (Fiatfalva), **Dimény Csilla Júlia** képzőművész, tiszteletes asszony (Alsófelsőszentmihály), **Ferenczi Mária Magdolna** agrármérnök (Sepsiszentgyörgy), **György Izabella** tanárnő, gondnok (Homoróddaróc), **Kecskés Csaba** lelkész (Marosvásárhely), **Kocsis Tünde** egyetemi hallgató (Marosvásárhely), **Makkai-Ilkei Ildikó** gy. segédlelkész (Bencéd), **Moldován-Szeredai Noémi** lelkész (Csekefalva), **Péter Irma** ny. tisztviselő (Szentegyháza), **Pitó Attila** lelkész (Tarcsafalva), **Rácz Norbert** ifjúsági lelkész (Kolozsvár), **Sándor Szilárd** lelkész (Jobbágyfalva-Nyárádszereda), **Simó Melinda** pszichológus, tiszteletes asszony (Homorodjánosfalva), **Simó Sándor** lelkész (Homorodjánosfalva), **Szabó Előd** segédlelkész (Székelyudvarhely), **Tótor Csaba** lelkész (Homoródszentpál)

Kazinczy gondolata (I.)

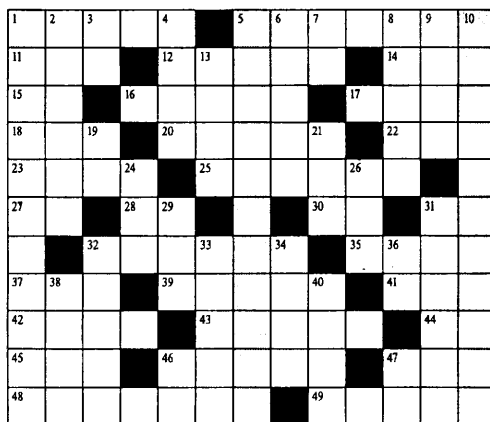
Vízszintes: 1. Borul. 4. Kazinczy gondolatának első része. 13. Márványmintázat. 14. Szántóeszköz. 15. Családnév. 16. Masírozik. 17. Betűvetés. 18. Ellenben. 19. Bűvölet. 21. Csorgó. 23. Udvarias megszólítás. 24. ... Taylor, filmsztár. 25. Odayújtó. 27. Japán rizsbor. 30. Vendéglői lap. 31. Az a másik. 32. Alkalom. 34. Kiborul. 35. Szó része. 38. Szalonnát főz. 39. Mocsári madár. 40. Bosszús szócska. 41. Fűvós hangszer. 45. völgyzáró építmény.

Függőleges: 1. A gondolat befejező része. 2. Idősebbnek mutat. 3. Lebecsül. 4. Ali baba gabonája. 5. Régi magyar férfinév. 6. Atomtömegegység. 7. A vízbe hajít. 8. Amely személy. 9. Ősz hajú. 10. Az egyik szülőhöz húzó. 11. Esküvő. 12. Rendre legyilkol. 20. Idegen női név. 22. Görög betű. 26. Nem ismer be. 28. Orosz teherautó márka. 29. Verona folyója. 31. Kis elősködő állatka. 33. Hazai magyar író (Tibor). 34. Kiloliter. 36. Az elektromos ellenállás mértékegysége. 37. Szoknya. 42. Görbe része. 43. Lángol. 44. Tűz szélei! 46. Keresztül.

Erdélyi fejedelmek

Vízszintes: 1. Nem sok. 5. Drámai szerepeket játszó színésznő. 11. Van ilyen szoba is. 12. Nehezen lélegzik. 14. Very Important Person, röviden. 15. E napon. 16. Mohamedán nép. 17. Német énekesnő. 18. Médi és Hédi testvére. 20. Hozzá tartozó. 22. Lantán és fluor vegyjele. 23. Van ilyen hegedű is. 25. Házasító. 27. ... királya, Lalo opera. 28. Keleti táblajáték. 30. Téli sport. 31. Szatmár megyei autójel. 32. Határvonal a szántóföldön. 35. Becézett Rozália. 37. Magyarországi település. 39. Kitaruló. 41. Iráni uralkodói cím. 42. Ibsen színműve. 43. Mikroszkópikus élőlény. 44. Éneklő szócska. 45. Országos Rendező Iroda, rövidítve. 46. Ez a kefe padlómosásra jó. 47. Kémiai mértékegység. 48. Magyar politikus volt. 49. Nemesfém.

Függőleges: 1. Erdélyi fejedelem volt 1661–1662 között. 2. Áruba bocsájtás. 3. Lányunk férje. 4. Állat testét borítja. 5. 1690-ben volt Erdély fejedelme. 6. Gyógyíthatatlan beteg. 7. Rangjelző. 8. Merészen emelkedő. 9. A világ legnépesebb országa. 10. Ez a fejedelem 1690–1713 között volt Erdély ura. 13. Ceruza, régiesen. 19. Korjelző rövidítés. 21. Szerb város. 24. Szófaj. 26. Teherautó felirat. 29. Ozmium és nitrogén vegyjele. 31. Társalgó. 32. Francia női név. 33. A nem muzulmánok török elnevezése. 34. Az élen. 36. A csont rendszertani neve. 38. Alaktalan. 40. Fafűvós hangszer. 46. Szintén ne. 47. Éjfél.

A rejtvényeket Forrai Tibor készítette

A rejtvény-megfejtések beküldési határideje: **június 5-e**. Csak azok vehetnek részt a könyvnyeremény-sorsoláson, akik mindkét rejtvény helyes megfejtését eljuttatják szerkesztőségünkbe. A nyertes nevét júniusi lapszámunkban közöljük.

Februári rejtvényeink megfejtése: *Nyelvi totó:* 2, 1, 1, 1, 2, 2, x, x, 2, 1, 2, 2, 1, 2; *Anyósviccek:* De aztán nem ment el többé!, Na, ez az igazi szerencse.

Könyvjutalmat nyert **Izsák Ferenc** sepsiszentgyörgyi olvasónk. Gratulálunk!

Unitárius Közlöny

ISSN 1220-8418

Kiadja
az Erdélyi Unitárius Egyház
Kolozsvár
Alapítási év: 1888
Új sorozat (1990-től)

Szerkesztőbizottság:
dr. Rezi Elek főszerkesztő
Jakabffy Tamás szerkesztő

Munkatársak:
Gyerő Dávid
Kovács István Sándor
Asztalos Klára (Nők Világa)
Sándor Krisztina (Ifjúsági Oldal)

Szedés: **Rezi Éva**
Tördelés: **Ruzsa István**
Korrektor/olvasószerkesztő:
Kürti Miklós

Készült a kolozsvári
Heltai Gáspár
Unitárius Nyomdában.
A szerkesztőség postacíme:
400105 Cluj,
B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 9.
tel./fax: (0)264-595927,
tel.: (0)364-405558
e-mail:
tamas.jakabffy@unitarius.com

A lapszám megjeleníthető
az Erdélyi Unitárius Egyház
központi honlapján:
www.unitarius.com
Lapterjesztés és adminisztráció:
Szabó Zoltán
A lapok kiszállításával
kapcsolatos felvilágosítás:
Verbum Egyesület,
Simon Ferenc, tel: 0264-596478

A kéziratok szerkesztőségbe
érkezésének határideje:
minden hónap 5-e.

15 napnál régebbi eseményről szóló
olvasói tudósításokat
nem teszünk közzé.
Kéziratokat nem őrzünk meg,
és nem küldünk vissza.
Közlésre szánt fényképeket
kérésre visszaküldünk.
A lapban közölt írások
nem tükrözik feltétlenül
a szerkesztőség nézeteit.